

rolnicze abc

Tuszewo. Elżbieta i Kazimierz Czacharowscy laureatami ogólnopolskiego konkursu

Bezpieczne i nowoczesne

Państwo Czacharowscy z Tuszewa po raz kolejny znaleźli się w gronie właścicieli najbezpieczniejszych gospodarstw rolnych w Polsce. Rolnicy z gminy Lubawa zostali laureatami etapu centralnego XV Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”.

Katarzyna Michalska

k.michalska@gazetaolsztynska.pl

Celem konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwach rolnych. Konkurs przebiegał w trzech etapach: regionalnym, wojewódzkim i centralnym.

Ponad tysiąc gospodarstw

Do udziału w tegorocznej edycji zgłoszono aż 1 021 gospodarstw indywidualnych z całej Polski. To o 51 więcej niż w roku ubiegłym, a we wszystkich edycjach do tej pory brało udział ponad 18 000 gospodarstw. Gospodarstwo państwa Elżbiety i Kazimierza Czacharowskich z Tuszewa zdobyło pierwsze miejsce w etapie wojewódzkim, tym samym znalazło się w gronie 16 laureatów z całej Polski. Komisje konkursowe oceniając gospodarstwa

szczególną uwagę zwracały na: ład i porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy, stan budynków inwentarskich i pomieszczeń gospodarskich, wyposażenie maszyn i urządzeń rolniczych w osłony, warunki obsługi i chowu zwierząt, stosowanie i jakość ochrony osobistej oraz organizację miejsc wypoczynku i zabawy dzieci.

— Komisja w czasie wizyty w naszym gospodarstwie na te wszystkie rzeczy i na pewno wiele innych zwracała uwagę. Oczywiście najbardziej na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, ale także na to, czy jest miejsce rekreacji, w którym może odpocząć cała rodzina — mówi Kazimierz Czacharowski.

Ciągły rozwój

Państwo Czacharowscy po raz trzeci wzięli udział w konkursie. Zawsze przyznawano

Państwo Czacharowscy z Tuszewa, podczas Agro Show w Bednarach, na gali konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”

im pierwsze miejsce na etapie wojewódzkim, a w 2011 roku rolników uhonorowano drugim miejscem w kraju. W tegorocznej edycji Czacharowscy znaleźli się wśród 16 laureatów z całej Polski. Uroczysta gala podsumowująca XV edycję konkursu odbyła się 22. września, podczas Międzynarodowych Targów Agro Show

w Bednarach koło Poznania. Laureaci z Tuszewa również uczestniczyli w tej uroczystości.

— Po raz kolejny wzięliśmy udział w konkursie „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”, gdyż cały czas dążymy do tego by nasze gospodarstwo było jak najbezpieczniejsze, ciągle się rozwijamy. Z resztą branża rolnicza cały czas pnie do

przodu. Gospodarstwo to nie muzeum, trzeba je unowocześniać, dbać o porządek itd. My tą drogą idziemy, przede wszystkim dla siebie i rodziny. Audział w tym konkursie to takie sprawdzenie siebie — dodaje Kazimierz Czacharowski.

Państwu Czacharowskim z Tuszewa serdecznie gratu-

lujemy i życzymy kolejnych sukcesów. Warto dodać, że patron honorowy nad konkursem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda. Organizatorami konkursu są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Państwowa Inspekcja Pracy.

Laureatami etapu wojewódzkiego w województwie mazowieckim zostali Mariola i Robert Zapaśnik z Wysoczyna w gminie Sobienie Jeziory w powiecie otwockim. Państwo Zapaśnik prowadzą gospodarstwo rolne o profilu sadowniczym z nastawieniem na produkcję jabłek. W 90 procentach opierają swoją sprzedaż na współpracy z grupą producencką „Wilga Fruit”. Areal ich gospodarstwa to 15 ha.

Ciągnika Ursus C 380, to główna nagroda w konkursie „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. Nagrodę tę otrzymali państwo Beata i Piotr Kondracy z Górnego w województwie lubelskim.

Czy polskie rolnictwo wykorzysta szansę na europejskim rynku BIO?

Ekologiczna produkcja towarowa zbóż

Anna Uranowska
a.uranowska@olniczeabc.pl

Dzisiaj podstawowym problemem polskich producentów ekologicznych jest nie brak rynku zbytu a zbyt mały poziom produkcji by go zaspokoić. Unijny rynek BIO obecnie ma wartość około 24 mld euro — to dane z 2016 roku, a zaledwie w 2005 roku jego wolumen wynosił 11 mld euro.

Unia Europejska to drugi pod względem wielkości jednolity rynek ekologiczny po Stanach Zjednoczonych, w których obecnie rocznie na produkty ekologiczne wydaje się 27,1 mld euro.

A gdzie my jesteśmy?

— Pod względem powierzchni użytków rolnych pod certyfikacją ekologiczną Polska w UE jest na wysokim 5 miejscu zaraz po Hiszpanii, Włoszech, Francji i Niemczech. Ta pozycja niewiele jednak ma wspólnego z produkcją rynkową. Zdecydowana większość arealów ekologicznych w Polsce jest bowiem certyfikowana BIO tylko w celu inkasowania dopłat unijnych, a nie faktycznej produkcji — wyjaśnia Bogusław Barański, koordynator Kooperatywy Eko-

pole, która zawiązała się w marcu tego roku by wspierać polską towarową produkcję ekologicznych zbóż i roślin strączkowych. — Tylko 4,3 proc. użytków rolnych w Polsce objętych jest ekologią, podczas gdy np. w bliskich nam krajach, takich jak Czechy, Słowacja, Słowenia, Łotwa, wskaźnik ten jest co najmniej 2-krotnie wyższy, co daje nam tym razem odległe 19. miejsce wśród krajów UE — wyjaśnia.

Gorzej też wypadamy pod względem rynkowej obecności w krajach UE z naszymi produktami i surowcami certyfikowanymi BIO. — Według raportu „An Organic Vision for Europe in 2030” z 2015 roku przedstawiającego perspektywę rozwoju rynku produktów ekologicznych, do połowy 2030 roku połowa gruntów rolnych w Unii Europejskiej powinna przejść na zarządzanie zgodne z zasadami produkcji zrównoważonej środowiskowo i ekologicznej. Wszystko po to, by sprostać dynamicznie rosnącym oczekiwaniom rynków europejskich i oczekiwaniom konsumentów — zaznacza Bogusław Barański. Dlaczego? Ponieważ jesteśmy świadkami niestającego wzrostu popytu wśród

konsumentów europejskich na surowce ekologiczne i żywność ekologiczną, natomiast na dzisiaj powierzchnia obszarów certyfikowanych nie nadąża za tak dużym zapotrzebowaniem.

Na pasze i na kasze BIO

W Unii Europejskiej jest prawie 50 tys. przetwórców żywności ekologicznej i niemal 1700 importerów, jednak poza produkcją surowców do wytwarzania żywności ekologicznej dla ludzi, certyfikowane gospodarstwa rolne mają do odegrania jeszcze jedną ważną rolę — produkcję komponentów pasz treściwych dla zwierząt utrzymywanych w systemie BIO. Do zaspokojenia tych dwóch segmentów produkcji potrzebne są certyfikowane ekologiczne zboża i ekologiczne rośliny strączkowe, w tym lucerna. Lucerna to też doskonały płodźnik dla zbóż ekologicznych. Jest też w żywieniu zwierząt alternatywą dla importowanej modyfikowanej genetycznie soi. Po nowelizacji ustawy o paszach, jeszcze do stycznia 2019 roku będzie można skarmiać zwierzęta paszami konwencjonalnymi zawierającymi składniki

genetycznie zmodyfikowane — tak zakłada nowelizacja ustawy o paszach, którą uchwalił Sejm — ale już dzisiaj część mleczarni zdecydowała zobowiązać dostawców mleka do nie korzystania z komponentów modyfikowanych w żywieniu krów mlecznych i zastąpienia ich krajowymi źródłami białka roślinnego, w tym również lucerną. Wskazuje to na zapotrzebowanie na lucernę również dla potrzeb produkcji intensywnej. A trzeba pamiętać, że w latach 60-80-tych ubiegłego wieku Polska była jednym z czołowych w Europie producentów suszu z lucerny. Warto to przywrócić. Teraz inicjatywa Ekopole poza produkcją zbóż ekologicznych stara się również rozpropagować produkcję lucerny BIO.

A o skali potrzeb rynku BIO niech świadczy rozbieżność między poziomem produkcji pasz ekologicznych, a zapotrzebowaniem na nie — w 2011 roku w UE przy zapotrzebowaniu wynoszącym 2,35 mln t suchej masy pasz treściwych BIO, wyprodukowano tylko 1,27 mln t. Popyt ten może być zaspokojony przez import spoza Unii, ale może też przez m.in. polską towarową produkcję ekologiczną.

Zwiększanie arealu produkcji ekologicznej

Odpowiedzą na zapotrzebowanie rynku i światowe trendy jest konsorcjum Ekopole. Kooperatywa Ekopole ukonstytuowała się 1 marca z udziałem czterech podmiotów gospodarczych, których wspólnym celem było stwarzanie warunków by powstał coraz więcej arealów certyfikowanej towarowej produkcji ekologicznej, czyli takiej, którą da się sprzedać po bardzo dobrych cenach głównie na rynkach zagranicznych. To główny cel utworzonego konsorcjum. Grupa chce kompleksowo wspierać producentów rolnictwa ekologicznego, zwłaszcza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, pomorskiego, zachodnio-pomorskiego i podlaskiego.

Wkrótce po zawiązaniu konsorcjum, 28 marca doszło do podpisania porozumienia o współpracy z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie. Dyrektor Ośrodka Damian Godziński miał swój udział w powstaniu Koopera-

Jednym z pierwszych wspólnych działań Ekopola i WMODR był wyjazd studyjny do Francji, która w dziedzinie ekologii ma ogromne osiągnięcia produkcyjne i organizacyjne Fot. Ekopole

tywy. — To właśnie 14 lutego podczas jednej z organizowanych przez pracowników naszego Ośrodka konferencji przedsiębiorcy spotkali się i postanowili rozpocząć współpracę. WMODR jako instytucja publiczna doradza i stwarza warunki wymiany wiedzy i doświadczeń między podmiotami gospodarczymi, a rolnikami i w ramach swoich statutowych zadań pomaga i wspiera inicjatywy oddolne — wyjaśnia dyrektor WMODR. Celem podpisanego porozumienia jest systematyczne zwiększanie w woj. warmińsko-mazurskim arealów uprawnych zbóż, bobowatych i roślin oleistych objętych certyfikacją ekologiczną.

Skup i kontraktacja już trwają

Ekopole dzisiaj już rozpoczęło kontraktację. — Szukamy rolników, którzy zdecydują się na podpisanie jednorocznych lub wieloletnich umów kontraktacyjnych produkcji zbóż i roślin strączkowych w systemie BIO. W zamian dostaną dofinansowanie zakupu nasion, środków produkcji, badań gleby — to w zależności od skali ryzyka. Zdecydują się na kooperację z czterema firmami tworzącymi Kooperatywę Ekopole, a firmy te będą wspierać rolników swoim doświadczeniem, wiedzą i zaopatrzeniem. W ramach Ekopola do dyspozycji rolników będzie też zakład przetwarzający lucernę na susz, który jest w trakcie budowy, a co najważniejsze firmy zorganizują sprzedaż zakontraktowanych płodów — mówi Bogusław Barański,

koordynator Kooperatywy Ekopole. — Cztery firmy: AG Feeding, Bio-Warmia, Lipski i Sowul & Sowul połączą swoje kompetencje i wesprą rolników w całym procesie produkcji — wyjaśnia Barański.

Ekopole liczy na współpracę z większymi rolnikami już ekologicznymi lub tymi, którzy są w trakcie konwersji lub ją planują. Dlaczego duża produkcja? Bo właśnie takie jest zapotrzebowanie rynku. Możliwość zorganizowania dużych dostaw płodów o wyrównanych parametrach i jakości to klucz do rynków zbytu. Tu nie chodzi o małe ilości, a o poważnych producentów rolnych, którzy decydują się na wejście w europejski rynek BIO inalepiej długoletnią, stabilną współpracę. Warto w tym miejscu pamiętać, że plony upraw ekologicznych nie są może aż tak wysokie jak w produkcji konwencjonalnej, ale przy zastosowaniu całej dostępnej wiedzy i dozwolonych środków produkcji mogą być nawet na poziomie zbliżonym do nich, a co najważniejsze uzyskują ceny znacznie wyższe niż w produkcji intensywnej i to za każdą sprzedaną tonę. Czy to kusząca propozycja? Warto przemyśleć.

Transfer wiedzy o produkcji ekologicznej

Jednym z pierwszych wspólnych działań Ekopola i WMODR był wyjazd studyjny. — W czerwcu tego roku byliśmy w Francji, która w dziedzinie ekologii ma ogromne osiągnięcia produkcyjne i organizacyjne. Byliśmy w spółdziel-

REKLAMA

KOOPERATYWA EKOPOLE

SKUPUJEMY ZBOŻA BIO
(OWIES, ŻYTO, PSZENICA)
ORAZ ŁUBIN BIO ZE ZBIORÓW 2017

PODPISUJEMY UMOWY KONTRAKTACYJNE
NA ZBIORY 2018 DLA ZBÓŻ BIO I ŁUBINU BIO

tel. 533 300 248

Dowiedz się więcej: www.ekopole.org.pl kontakt@ekopole.org.pl

i roślin strączkowych

ni ekologicznej utworzonej w 1992 roku, która specjalizuje się w produkcji lucerny ekologicznej i byliśmy w lokalnej izbie rolniczej. Rozmawialiśmy tam z kierownikiem działu produkcji ekologicznej, który przedstawił nam jak funkcjonuje doradztwo rolnicze w zakresie ekologii.

Bogusław Barański

— Tylko 4,3 proc. użytków rolnych w Polsce objętych jest ekologią, podczas gdy np. w bliskich nam krajach, takich jak Czechy, Słowacja, Słowenia, Łotwa, wskaźnik ten jest co najmniej 2-krotnie wyższy, co daje nam odległe 19. miejsce wśród krajów Unii Europejskiej — wyjaśnia Bogusław Barański, koordynator Kooperatywy Ekopole

Warto byłoby sięgnąć po doświadczenia również z Francji, która jest bezdyskusyjnym liderem jeśli chodzi o poziom produkcji ekologicznej w sensie merytorycznym i w sensie agrotechnicznym. Mając na myśli transfer wiedzy o technologii przewidujemy w swojej działalności szkolenia, nawet wyjazdy szkoleniowe dla różnych grup do Francji i do Niemiec. Plan jest żeby zrobić to na początku przyszłego roku — wyjaśnia Bogusław Barański, koordynator Kooperatywy Ekopole.

Kolejnym ważnym zagadnie-

niem jest doświadczalnictwo i badania w rolnictwie ekologicznym. — W miejscowości Głabowo niedaleko Rynu powstaje pierwsza plantacja, gdzie zostanie przeprowadzone doświadczenie produkcyjne na 240 ha. Ma ono pokazać jaka jest różnica pomiędzy uprawą żyta ozimego tzw. ekologiczną, tradycyjną metodą bez jakiegokolwiek ingerencji, a uprawą ekologiczną żyta ozimego, gdzie zastosowane będą wszystkie metody i środki dopuszczone do rolnictwa ekologicznego i zgodne z aktualną wiedzą. To jest na przyszły rok miejsce, gdzie planujemy organizować spotkania dla rolników z regionu Mazur, żeby można było porównywać sobie jak wygląda vegetacja, jak wygląda wynik produkcyjny — każda próba na areale 120 ha w bezpośrednim sąsiedztwie — zapewnia koordynator.

Kooperatywa Ekopole i WMODR wspólnie z Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Olsztynie i Instytutem Ochrony Roślin, oddziałem w Białymstoku zainicjowali również Grupę Operacyjną „Ekologia Plus”, która w założeniu ma stać się szeroką platformą wymiany wiedzy i rozwoju innowacji w zakresie produkcji ekologicznej. Tego typu grupy, które funkcjonują w Unii Europejskiej już od wielu lat z założenia umożliwiają transfer wiedzy. Prace nad powołaniem formalnym Grupy Operacyjnej nadal trwają i angażują coraz więcej placówek wsparcia rolnictwa i placówek badawczych z całego kraju.

Co utrudnia rozwój produkcji BIO?

Pomimo dynamicznego i nieustannie rosnącego popytu wśród europejskich konsumentów na żywność ekologiczną powierzchnia obszarów certyfikowanych nie rośnie w tym samym tempie. Według ekspertów raportu „An Organic Vision for Europe in 2030”, jedną z przyczyn tego negatywnego zjawiska jest brak wiarygodnych i pełnych informacji rynkowych skierowanych bezpośrednio do producentów rolnych i przetwórców żywności. Inicjatywa Kooperatywa Ekopole i projekt „Ekologia Plus” na pewno mogą pomóc, to dobry kierunek.

Według słów dyrektora WMODR to co najbardziej dla niego było znaczące podczas

wyjazdu studyjnego do Francji, to obserwacja jak bardzo rolnicy tam potrafią ze sobą

współpracować i jak potrafili zbudować wzajemne zaufanie do siebie i do zarządu spół-

dzielni, w której są zrzeszeni. U nas wygląda to gorzej. Problem z zaufaniem i z wzajemną

współpracą to jedna ze słabości naszego rolnictwa, która utrudnia rozwój produkcji BIO.

REKLAMA

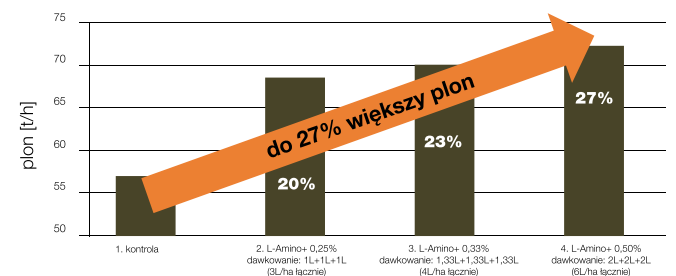
PROFESJONALNY BIOSTYMULATOR WYPRODUKOWANY OPATENTOWANĄ TECHNOLOGIĄ:

IUNG
CERTYFIKAT
EKOLOGICZNY
NE/332/2016

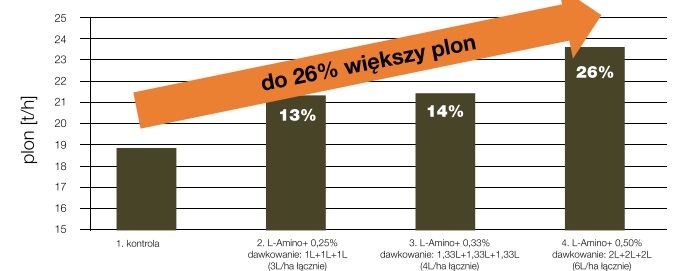
L-Amino+®

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na plon ZIELONEJ MASY KUKURYDZY, zbieranej na kłoskę*

* Badanie przeprowadzone przez IUNG-PIB Puław (2016r.)
- Gleba płowa wytworzona na glinie lekkiej należącej do kompleksu pszenno-dobrego

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na plon SUCHEJ MASY KUKURYDZY, zbieranej na kłoskę*

* Badanie przeprowadzone przez IUNG-PIB Puław (2016r.)
- Gleba płowa wytworzona na glinie lekkiej należącej do kompleksu pszenno-dobrego

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na zwiększenie zawartości i pobieranie składników pokarmowych przez kukurydzę*

Lp. Obiekt	Plon s. m. t·ha ⁻¹	Makroelementy kg·ha ⁻¹				Mikroelementy kg·ha ⁻¹	
		N	P	K	Mg	Mn	Zn
1. Kontrola	18,83	207	40	226	26	168	392
2. Agro-Sorb - 0,25%	21,3	256	55	320	38	330	530
3. Agro-Sorb - 0,33%	21,40	235	45	385	34	227	582
4. Agro-Sorb - 0,50%	23,71	285	66	308	45	322	894

* Badanie przeprowadzone przez IUNG-PIB Puław (2016r.)
- Gleba płowa wytworzona na glinie lekkiej należącej do kompleksu pszenno-dobrego

PRODUKT POLSKI 100%
ZAREJESTROWANY W MRIRW nr 430-16

ZAPRASZAMY
SKLEPY
I HURTOWNIE
DO WSPÓŁPRACY

www.polskieaminokwasy.pl

AGRO-SORB

tel. +48 34 366 54 49, e-mail: info@agro-sorb.com

Akwakultura w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”

Zwiększanie wartości dodanej produktów i dywersyfikacja dochodów

Do końca roku w ramach Priorytetu 2. „Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy”, który zawiera się w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020, w ramach działania „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę” odbędą się dwa nabory kierowane do rybaków śródlądowych.

Anna Uranowska

a.uranowska@rolniczeabc.pl

Warto na początku rozróżnić dwa pojęcia — rybołówstwo i rybactwo. — W programie „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020 są dwie zasadnicze osie — wyjaśnia dr Marcin Kazimierzczuk, zastępca dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie. — Oś pierwsza skierowana do rybaków morskich, czyli jeżeli mamy modernizację statków rybackich, czy czasowe zaprzestanie połowów, albo zbieranie zużytego sprzętu np. sieci, które wcześniej zostały zagubione i pływają zagrażając zwierzętom morskim — to tu mówimy o rybołówstwie. Natomiast oś druga skierowana jest do producentów w ramach akwakultury, czyli do rybaków śródlądowych. A tu mówimy o dwóch kategoriach beneficjentów: pierwsza kategoria najszerza to są ci, którzy mają stawy, czy to karpiowe, czy pstrągowe, czy też z innymi gatunkami ryb. Druga kategoria to są ci, którzy gospodarują na jeziorach, czyli zbiornikach naturalnych — wyjaśnia dr Marcin Kazimierzczuk.

Kto jest uprawniony do rybactwa?

To osoba, która już posiada stawy albo grunt pod stawami

dr Marcin Kazimierzczuk,
zastępca dyrektora WMOR
ARiMR w Olsztynie

Fot. ARiMR

mi i każda osoba, która ma jakiegokolwiek urządzenia chowu i hodowli ryb. — Grupa potencjalnych beneficjentów, którzy mogą być zainteresowani planowanymi działaniami, a już funkcjonują, to około trzydzieści podmiotów w województwie warmińsko-mazurskim — wyjaśnia dyrektor Kazimierzczuk. — Pomoc na realizację operacji przyznaje się uprawnionemu do rybactwa, który wywiązuje się z obowiązków statystycznych, czyli określonych w przepisach o statystyce publicznej. Potencjalny beneficjent musi

W przypadku dywersyfikacji dochodów przedsiębiorstw akwakultury wsparcie na rozwój działalności uzupełniającej obejmuje turystykę wędkarską, usługi środowiskowe dotyczące akwakultury lub działania edukacyjne Fot. Zbigniew Woźniak

składać sprawozdania w zakresie dotyczącym powierzchni stawów rybnych oraz ilości ryb wyprodukowanych w stawach rybnych i innych urządzeniach służących do chowu lub hodowli ryb oraz rok temu złożył do Instytutu Rybnactwa Śródlądowego formularz RRW-22 za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Pomoc adresowana jest do gospodarstw karpiowych, pstrągowych oraz gospodarstw rybackich prowadzących chów ryb hodowlanych innych gatunków ryb — precyzuje rozmówca.

Poza już funkcjonującymi podmiotami o pomoc mogą ubiegać się jeszcze osoby, które planują założenie stawów, ale muszą już posiadać grunt pod planowane stawy i mają zamiar zbudować obiekt z całą infrastrukturą. Nie ma w tym wypadku możliwości dofinansowania samych urządzeń.

Zwiększanie wartości dodanej produktów

Do końca roku odbędzie się nabór na realizację operacji

w ramach grupy operacji modernizacyjnych zwiększających wartość dodaną produktów rybactwa — tzw. wartość dodaną produktów — w ramach Priorytetu 2 „Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy”, zawartego w PO „Rybnactwo i Morze”, w ramach Działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę”. Głównym celem tej operacji jest zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury.

Wartość dodana to przyrost wartości towaru powstający w wyniku jego przetworzenia, w toku produkcji w danym przedsiębiorstwie, wyrażający się różnicą między utargiem całkowitym przedsiębiorstwa a kosztem poniesionym na wytworzenie tego towaru. — Podstawowym towarem tych gospodarstw jest świeża ryba, natomiast działanie wartości dodana ma im umożliwić przetwarzanie ryb. W przypad-

ku produktów akwakultury może być to produkcja ryby przetworzonej np. w postaci filetów, ryby wędzonej, marynowanej, czyli przygotowywanie produktów uzyskanych z akwakultury. W ten sposób otrzymujemy towar o wyższej wartości rynkowej, który możemy sprzedać drożej, w związku z tym przedsiębiorstwa rybackie stają się bardziej rentowne i konkurencyjne w stosunku do innych podmiotów. Refundację można też uzyskać na specjalistyczne środki transportu, np. samochód chłodni do przewożenia przetworzonej ryby z możliwością sprzedaży detalicznej ryb lub samochód do przewożenia żywych ryb. W wartości dodanej są premiowane inwestycje polegające na stworzeniu warunków do sprzedaży bezpośredniej — wyjaśnia dyrektor Kazimierzczuk. Przykłady operacji, które może objąć refundacja:

- budowa/rozbudowa punktu sprzedaży bezpośredniej,
- inwestycje dotyczące przetworstwa produktów rybnych,

— inwestycje prowadzące do produkcji danego produktu akwakultury (produkowanego już w danym obiekcie chowu lub hodowli) o polepszonych właściwościach, poszukiwanych na rynku,

— inwestycje prowadzące do skrócenia procesu produkcji,

— budowa lub modernizacja wylegarni i podchowali.

Przedmiotem operacji może być nowopowstała działalność, jak również działalność, która powstała przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, z zastrzeżeniem, że do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, lecz nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2015 r. Możliwe jest również dofinansowanie „rozwiniecia” ww. działalności powstałej przed dniem złożenia wniosku o wsparcie. W tym miejscu należy wskazać, że wsparciem nie mogą być objęte operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie.

Dywersyfikacja dochodów

Drugi nabór w ramach Działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę” dotyczy realizacji operacji w ramach grupy operacji modernizacyjnych dywersyfikujących dochody przedsiębiorstw akwakultury. Głównym celem operacji jest zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury — to tzw. dywersyfikacja dochodów. — To rozwój działalności dodatkowej na bazie podstawowej, czyli jeśli prowadzimy chów czy hodowlę ryb, a dodatkowo możemy rozwinąć działalność wędkarską. Wyłączamy wtedy jeden staw z działalności produkcyjnej i robimy tam łowisko specjalne dla wędkarzy, którzy przyjeżdżają do nas. Obok budujemy domek kempingowy,

robimy wypożyczalnie łódek i całą infrastrukturę turystyczną wokół. To jest właśnie dywersyfikacja, czyli rozwinięcie działalności uzupełniającej — precyzuje dyrektor.

Pomoc można otrzymać m.in. na różnicowanie dochodów przedsiębiorstw z sektora akwakultury przez rozwój działalności uzupełniającej. Wsparcia udziela się, jeżeli ta działalność uzupełniająca wiąże się z podstawową działalnością przedsiębiorstwa dotyczącą akwakultury i obejmuje turystykę wędkarską, usługi środowiskowe dotyczące akwakultury lub działania edukacyjne dotyczące akwakultury. Przykład takiej działalności stanowi: budowa, rozbudowa, czy remont stawu w celu założenia łowiska specjalnego pod warunkiem, że staw ten będzie wykorzystywany wyłącznie na cele związane z realizacją operacji, czyli jako łowisko specjalne; tworzenie bazy noclegowej (np. budowa domków), jako elementu turystyki wędkarskiej.

Działalność uzupełniająca może powstać przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, z zastrzeżeniem § 34

rozporządzenia w sprawie Priorytetu 2, zgodnie z którym, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, lecz nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2015 r. Przedmiotem operacji może być również rozwinięcie działalności uzupełniającej powstałej przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. Należy mieć również na uwadze, że dofinansowaniem nie mogą być objęte operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie — podobnie jak w wypadku wartości dodanej.

Na jaką pomoc można liczyć?

— Podmiot ubiegający się musi złożyć wniosek o pomoc i musi mieć przygotowany projekt. Premiowane są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, ponieważ mogą liczyć na większe dofinansowanie. W ramach jednego naboru beneficjent może złożyć tylko jeden wniosek o dofinansowanie tylko na jeden obiekt, ale kolejne nabory są ogłaszane co roku, więc można starać się

o dalsze dofinansowania w kolejnych naborach. W ramach PO „Rybnictwo i Morze” na lata 2014-2020 do tej pory odbyły się już po dwa nabory na obydwie działania i będą ogłaszane na pewno kolejne — wyjaśnia dyrektor Kazimierczuk.

Mamy tu do czynienia z refundacją kosztów poniesionych. Pomoc na realizację operacji w ramach Działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę” — w zakresie grupy operacji modernizacyjnych zwiększających wartość dodaną produktów rybactwa i dywersyfikujących dochody przedsiębiorstw akwakultury — przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych, do wysokości:

- 1) 50 proc. tych kosztów — w przypadku, gdy operacja jest realizowana przez podmiot, który jest mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem,
- 2) 30 proc. tych kosztów — w przypadku, gdy operacja jest realizowana przez podmiot, który nie jest mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem.

Refundacja jednak nie może przekroczyć więcej niż 2 mln zł na daną operację.

Jak przebiega wybór projektów?

W obydwu działaniach wniosek o dofinansowanie składa się w formie pisemnej, w postaci papierowej wraz z wymaganymi załącznikami do oddziału regionalnego ARiMR właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji.

O kolejności wniosków na liście rankingowej decyduje suma punktów przyznawanych za poszczególne kryteria wyboru operacji wskazane przez wnioskodawcę we wniosku. Kolejność na liście ustala się od operacji, która uzyskała najwyższą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najniższą liczbę punktów. W przypadku tej samej liczby punktów, o kolejności wniosku o dofinansowanie na liście decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo uzyskuje operacja z niższą kwotą wnioskowanej pomocy. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów i o tej samej wysokości kwoty wnioskowanej pomocy pierwszeństwo na liście uzyskuje wniosek o dofinansowanie, który został złożony jako pierwszy. — Warunkiem przyznania pomocy finansowej jest zawarcie z ARiMR umowy o dofinansowanie. Potem wydajemy pieniądze ze środków własnych lub posiłkujemy się kredytem zabezpieczonym np. w formie cesji na poczet przyszłej refundacji, realizujemy inwestycję, zbieramy faktury i dowody zapłaty, składamy wniosek o płatność i na jego podstawie Agencja dokonuje wypłaty — wyjaśnia dr Marcin Kazimierczuk, zastępca dyr. WMOR ARiMR w Olsztynie.

Inne szczegółowe informacje o zasadach naboru, w tym o warunkach i trybie przyznawania wypłaty i zwrotu dofinansowania zawarte są w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 515).

Hyundai Tucson.

Świetny wygląd.
Świetny samochód.

**Wyprzedaż
Hyundai 2017**

Teraz z sumą korzyści
nawet do **11 500 zł**

Hyundai Tucson to wszechstronny SUV oferujący najwyższy komfort jazdy, dzięki któremu każda podróż będzie przyjemną przygodą. Dynamiczna, a zarazem sportowa sylwetka kryje gamę nowoczesnych systemów bezpieczeństwa, a 5 lat gwarancji bez limitu kilometrów zapewnia spokój użytkownika. Rozpocznij podróż z Hyundaiem Tucson podczas wyprzedaży rocznika 2017 i zyskaj nawet do 11 500 złotych. Zapraszamy do salonu na jazdę testową.

**Specjalne rabaty
dla rolników!**

**HYUNDAI
DASZUTA**

Hyundai Daszuta

Tuwima 23, Olsztyn

Znajdź nas: Facebook Youtube Instagram

89 541-84-66

Pełna oferta: www.daszuta.hyundai.pl

**5 LAT
GWARANCJI
BEZ LIMITU KILOMETRÓW**

Maksymalna suma korzyści 11 500 zł dotyczy modelu Hyundai Tucson z silnikiem 1.6 GDI (132 KM) i składają się na nią upust 9 500 zł oraz premia za odkup używanego samochodu przez Autoryzowanego Dealera Hyundai w wysokości 2 000 zł. Promocja obowiązuje od 01.09.2017 do odwołania lub wyczerpania zapasów. Promocja nie jest ofertą w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego i nie łączy się z ofertą dla firm oraz grup zawodowych. 5-letnia Gwarancja Bez Limitu Kilometrów Hyundai dotyczy jedynie tych samochodów Hyundai, które były sprzedane Klientowi końcowemu przez Autoryzowanego Dealera Hyundai na warunkach opisanych w książce gwarancyjnej. Szczegóły oferty i programu gwarancyjnego, w tym wyłączeń gwarancji, dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Średni poziom spalania paliwa w cyklu mieszanym dla Hyundai Tucson wynosi od 4,6 do 7,6 l / 100 km, a średnia emisja CO₂ wynosi od 119 do 177 g/km.

252517otbr-a-M

**Polub rolnicze abc
na Facebooku**

1217otbp-b-P

LINEX Sp. z o.o.

ul. Wyzwolenia 7
09-304 Lubowidz

tel. 600 883 023

tel. 604 449 219

Punkty rozładunku: Cibórz, Lubowidz

**SKUP
KUKURYDZY
PSZENICY
PSZENŻYTA**

253117otbr-A-N

Co może zmniejszyć plon zbóż ozimych?

Jesienne choroby i szkodniki zbóż

Intensyfikacja upraw zbóż, zmiany w agrotechnice i strukturze zasiewów, powszechne stosowanie pestycydów oraz zmiany klimatyczne są przyczynami coraz częściej występującego zagrożenia ze strony agrofagów.

dr inż. Marcin Baran,
IOR – PIB w Poznaniu
mgr Kamila Roik,
IOR – PIB w Poznaniu
mgr Beata Wielkopolan,
IOR – PIB w Poznaniu
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Jedną z bardziej popularnych chorób, dość łatwą w rozpoznaniu ze względu na termin występowania, powszechną w uprawach wszystkich gatunków zbóż to zgorzel podstawy źdźbła. Otwiera listę najważniejszych chorób występujących w okresie jesiennym na zbożu.

Zgorzel podstawy źdźbła

Jest bardzo groźna, czego dowodem może być nazwa choroby używana w literaturze anglojęzycznej „take-all” — co znaczy „zabrać wszystko”. Przyjmuje się, że największe zagrożenie chorobą występuje na glebach lekkich, o dobrej strukturze i odczynie zbliżonym do obojętnego. Pierwsze objawy chorobowe można zaobserwować jesienią, później wczesną wiosną. Ogniska słabszych siewek z żółknącymi liśćmi pojawiają się grupowo. Siewki są mniej odporne na wymarzanie w wyniku czego

przerzedzenie zasiewów po zimie może być znaczne (puste place bez wschodów).

Wiosną na szyjce korzeniowej i korzeniach tworzą się brunatne plamy, lodyga ulega przewężeniu w wyniku tego rośliny przewracają się. Źdźbła porażonych, obumarłych roślin, wskutek rozwoju na nich grzybów saprofitycznych, ulegają zwykle wtórnemu poczernieniu. W kolejnych stadiach rozwoju roślin w sezonie wegetacyjnym zauważalne rozległe ogniska chorobowe. Porażone rośliny w łanie odróżniają zwijające liście flagowe oraz słabo wykształcone kłosy, ponadto rośliny są mniejsze od pozostałych. Kłosy porażonych roślin przedwcześnie bieleją. Rośliny w skutek uszkodzonego systemu korzeniowego dają się łatwo wyrwać. Straty plonu ziarna mogą sięgać nawet do 50 proc. Zaleca się zaprawianie materiału siewnego.

Łamliwość źdźbła zbóż

Choroba poraża wszystkie zboża i wiele gatunków traw, ma duże znaczenie na zbożach ozimych, głównie na pszenicy i pszenicy. Najmniej podatny na występo-

wanie objawów chorobowych jest owies. Grzyb zimuje na porażonych jesienią oziminach oraz resztkach słomy pozostawionej po zbiorach na polach. Łagodna zima sprzyja rozwojowi tej choroby. Słabe i powierzchniowe porażenia w latach o ostrych zimach nie wpływają istotnie na wysokość plonu ziarna. Choroba początkowo jest trudna do rozpoznania, objawia się niewielkimi, wydłużonymi, brązowymi plamami występującymi na powierzchni pochew liściowych. Później plamy przybierają medalionowy kształt i czasami łączą się. Plamy mogą mieć nieregularne, niewyraźne zarysowane granice. W centrum plam w postaci czarnych łat rozłożone są ciasno komórki grzyba. Podczas ciepłej i mokrej wiosny grzyb przerasta kolejno pochwy liściowe oraz niezdrewniałe jeszcze źdźbło. Murszeje cała podstawa źdźbła, tkanki przewodzące ulegają zniszczeniu, co uniemożliwia przewodzenie wody i składników pokarmowych. W miejscu porażenia źdźbło jest kruche. Silnie porażone kłosy są zbiegłe, łatwo się urywają przy wyciąganiu z ziemi. Patogen nie poraża korzeni. Zwalczanie chemiczne zalecane jest w zbożach ozimych najlepiej od początku fazy strzelania w źdźbło do fazy pierwszego kolanka, jeżeli 25-30 proc. źdźbeł uległo już porażeniu. Wybrane środki do zwalczania: Allegro 250 SC — 1,0 l;

Topsin M 500 S.C. — 1,4 l;
Spector 450 EC — 1,0 l

Śnieć kartowa pszenicy

Chorobę można zaobserwować na niektórych zbożach i trawach, najczęściej na pszenicy. Przenosi się przez glebę, oraz z materiałem siewnym. Do zakażenia może dojść w okresie jesień-zima, gdy śnieg długo zalega na niezamarzniętej glebie, gdzie w obecności światła zakażane są kielkujące rośliny. Porażone rośliny są ciemniejsze (grzyb rozwija się wewnątrz kielków dążąc w kierunku kłosa), charakteryzuje je silniejsze krzewienie w porównaniu do roślin zdrowych. W przypadku silnego wystąpienia, obniżka plonu może wynosić nawet kilkadziesiąt procent. Wczesny siew zbóż ozimych ogranicza występowanie choroby, ponieważ rośliny kielkują i wschodzą w wyższych przedziałach temperatur nie sprzyjających zarodnikom grzyba. Im starsza roślina wchodzi w zakres niskich temperatur (1-10°C) tym lepsza jej odporność na porażenie. Zaleca się zaprawianie materiału siewnego.

Śnieć cuchnąca pszenicy

Choroba ta ówczesnie występuje dosyć rzadko, dawniej miała bardzo duże znaczenie gospodarcze w naszym kraju. Obniżająca plon o około 60 proc. Porażeniu ulega głównie pszenica. Grzyb przenosi się wyłącznie

przez zarażone ziarno. Do porażenia dochodzi w czasie wschodów (grzyb wnika do koleoptylu) w przedziale temperatur optymalnych dla patogena 5-10°C. Duże znaczenie ma wilgotność gleby, zbyt niska lub zbyt wysoka nie sprzyja zakażaniu roślin. Grzyb rozwija się w roślinie wzrastając do źdźbła, rozwijając się dalej w ziarniakach. Rośliny porażone przez patogen są niższe i mają niebieskozielone zabarwienie. Kłosy są rozwarte, zamiast ziarnem wypełnione ciemnobrązowym mazistym płynem zarodnikowym o zapachu śledzi. Zaleca się zaprawianie materiału siewnego.

Głownia pyłająca jęczmienia

Ziarno zakażone przez patogen nie różni się od ziarna zdrowego, ponieważ do wysiewu nasion grzybnia pozostaje w stanie spoczynku. Wzrost grzybi rozpoczyna się wraz z kielkowaniem zbóż, grzybnia z zarodka przerasta do kielków, później siewek rozwijając się międzykorkowo podąża za szybko rosnącym źdźbłem. Rośliny, które zostały porażone przez tego agrofaga kwitną szybciej, zamiast zawiązków kłosów i plew zawierają masę zarodników, które podczas kwitnienia rośliny, rozpylają się zarażając kolejne kłosy. Zniszczone i porażone kłosy z ciemnobrunatnymi skupiskami zarodników sterczą charakterystycznie na tle kłosów zdrowych. Wystę-

powaniu i rozwojowi główni pyłającej zbóż sprzyja ciepła i lekko wilgotna pogoda.

Szkodniki zbóż ozimych

Do najważniejszych szkodników upraw zbóż ozimych należą: locaś garbatek, śmietka ozimówka, rolnice, płońska zbożówka oraz mszyce jako wektory chorób wirusowych.

Locaś garbatek

Pospolity chrząszcz z rodziny biegaczowatych, barwy czarnej z jasną stroną brzuszną. Samice w sierpniu i wrześniu składają jaja (80-100 sztuk) do ziemi. Larwy (jasnożółty tułów, odwłok z ciemnymi płytkami i małymi plamkami bocznymi) żerują na młodych roślinach zbóż oraz na trawach, zjadając tkankę mięsistą pozostawiając tylko nerwy. Objawami żerowania są postrzępione liście, a niekiedy poszczególne źdźbła lub całe rośliny są wciągane do nerek. Larwy zimują w ziemi, wiosną kontynuują żerowanie na młodych zasiewach zbóż jarych. Zabiegi uprawowe i zmianowanie, jak również niszczenie chwastów jednoletnich ogranicza występowanie locasia garbatka na plantacji. W Polsce brak obecnie zarejestrowanych preparatów do zwalczania tego agrofaga. Progiem ekonomicznej szkodliwości jest stwierdzenie jesienią po wschodach roślin 1-2 larw lub 4 uszkodzonych roślin na 1 m².

Gąsienica rolnicy czopówki Fot. Kamila Roik

Mszyca zbożowa uskrzydłona Fot. Kamila Roik

Mszyca czeremchowo-zbożowa uskrzydłona Fot. Kamila Roik

Śmietka ozimówka

Larwy wylęgają się wiosną, wgrzyżają się do źdźbła i zjadają jego wnętrze. W tym okresie na polach zbóż ozimych można zaobserwować pożółkłe sercowe liście, które łatwo można wyciągnąć z gleby, gdyż zostały przegrzyzione i przegnite u podstawy. Aby ograniczyć występowanie tego szkodnika, pszenicę ozimą należy wysiewać w październiku, gdyż najbardziej narażone są rośliny z siewów wczesnych, przeprowadzonych w pierwszej połowie września. Próg ekonomicznej szkodliwości wynosi 10 roślin uszkodzonych na 30 badanych lub 80 larw na 1 m².

Ploniarka zbożówka

W wyniku żerowania ploniarki zbożówki we wczesnojesiennych i późnowiosennych zasiewach, można zaobserwować żółknięcie i obumarcie liścia sercowego. Bardzo często u podstawy liści występują objawy zgnilizny. W rejonach jego stałego występowania należy możliwie najpóźniej wysiewać zboża ozime. Progiem ekonomicznej szkodliwości jest stwierdzenie 6 larw na 100 roślin.

Rolnice

Młode gąsienice żerują w dzień na nadziemnych częściach roślin. Starsze larwy uszkadzają kielkujące ziarno lub wychodzą nocą i podgryzają podziemne części roślin u nasady. Uszkodzona roślina przetrwać się i zamiera. W ciągu roku występuje jedno lub dwa pokolenia, jest to uzależnione od warunków atmosferycznych. Częste spulchnianie gleby ogranicza występowanie rolnic. Progiem ekonomicznej szkodliwości jest stwierdzenie jesienią 6-8 gąsienic na 1 m². W Polsce brak obecnie zarejestrowanych preparatów do zwalczania tego agrofaga.

Mszycy zbożowa

W okresie jesiennym na oziminach najliczniej występują dwa gatunki mszyc: mszyca czeremchowo-zbożowa oraz mszyca zbożowa. Mszyca zbożowa nieco większa od mszycy czeremchowo-zbożowej, osiąga 2,0-3,3 mm długości. Zarówno dorosłe, uskrzydłone osobniki, jak i larwy mogą mieć żółtozielone, zielone lub czerwono-brązowe zabarwienie. Charakterystyczną cechą tego gatunku są czarne syfony, wyraźnie widoczne na tle odwłoka. Mszyca zbożowa jest gatunkiem jednodomnym, który żeruje na zbożach, kukurydzy, trawach itp. W ciągu

roku rozwija się kilkanaście pokoleń tego agrofaga. Ciepłe i bezdeszczowe jesienie powodują wydłużenie się okresu rozwoju szkodnika.

Mszycy czeremchowo-zbożowa

Dorosłe, uskrzydłone owady mają czarną głowę, tułów i syfony oraz oliwkowo-zielony odwłok. Larwy są zielone. Jest to gatunek dwudomny, który zimuje w postaci jaj na roślinach z rodzaju *Padus* sp. (Mill.), szczególnie na czeremśie zwyczajnej. Żywicielnym letnim są zboża i trawy, na których rozwija się do 12 pokoleń. Przeloty na żywiciela zimowego — np. na czeremchę zwyczajną rozpoczynają się w połowie września i trwają do listopada. Czynnikiem sprzyjającym kontynuacji rozwoju mszycy czeremchowo-zbożowej na oziminach jest wystąpienie w sezonie wegetacyjnym temperatury powyżej 20°C. Występowanie wysokiej temperatury w dłuższym okresie czasu, w okresie wiosennym powoduje u mszyc zmianę cyklu rozwojowego rozpoczynając rozwój na żywicielach letnich.

Bezpośrednia szkodliwość mszyc wynika z wysysania soków z roślin. Zaatakowane jesienią młode rośliny mają zahamowany wzrost, słabiej się krzewią, a w przypadku liczniejszego wystąpienia mszyc mogą zamierać. W okresie jesiennym, ważniejszą jest jednak szkodliwość pośrednia wynikająca ze zdolności mszyc do przenoszenia chorób wirusowych zbóż. Szczególnie duże znaczenie ma mszyca czeremchowo-zbożowa będąca głównym wektorem wirusów wywołujących żółtą karłowatość jęczmienia (BYDV), która jest groźną chorobą atakującą wszystkie gatunki zbóż. W roślinach zainfekowanych jesienią, wirus może namnażać się dłużej i w efekcie objawy choroby obserwowane wiosną następnego roku są silniejsze. Progiem szkodliwości określonym dla mszyc jesienią na oziminach jest pojawienie się pierwszych osobników na plantacji, należy wówczas zapobiegawczo wykonać zabieg insektycydowy. W rejonach zagrożenia żółtą karłowatością jęczmienia, w przypadku wczesnych siewów należy prewencyjnie przeprowadzić zwalczanie mszyc po upływie 5-6 tygodni od siewu.

Pełny materiał z zestawieniem środków ochrony roślin na www.rolniczeabc.pl

Stawki płatności bezpośrednich

Całkowita kwota przeznaczona na płatności bezpośrednie za 2017 r. wyniesie blisko 14,7 mld złotych. Wyliczone zostały już także projektowane stawki wsparcia, na jakie mogą liczyć polscy rolnicy.

Podstawą do tego był jak co roku opublikowany przez Europejski Bank Centralny kurs wymiany euro na złotówki. Wynosi on 4,3042 zł za 1 euro.

I tak, podstawowa dopłata, czyli jednolita płatność obszarowa wyniesie 461,55 zł (wub.r. — 462,05 zł/ha). Przysługuje każdemu rolnikowi, który złoży stosowny wniosek do Agencji

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, posiada co najmniej 1 ha ziemi i utrzymuje ją w dobrej kulturze rolnej.

Ponadto wszyscy rolnicy mogą liczyć także na dopłatę za tzw. zazielenienie, związane z realizacją praktyk sprzyjających klimatowi. Wyniesie ona za 2017 r. 309,77 zł/ha. Przy czym gospodarstwa o wielkości do 10 hektarów są zwolnione z obowiązku dywersyfikacji upraw czy utrzymywania trwałych użytków zielonych.

Jest też tzw. płatność dodatkowa, przysługująca rolnikowi posiadającemu co najmniej 3 ha,

anie więcej niż 30 ha. Jej wysokość to w tym roku 177,02 zł/ha.

Pozostałe stawki to: płatność dla młodego rolnika — 214,82 zł/ha, płatność do bydła — 291,03 zł/szt., płatność do krów — 371,46 zł/szt., płatność do owiec — 101,85 zł/szt., płatność do kóz — 60,08 zł/szt., płatność do roślin strączkowych na ziarno (do 75 ha) — 606,52 zł/ha, płatność do roślin strączkowych na ziarno (powyżej 75 ha) — 303,26 zł/ha, płatność do roślin pastewnych — 386,46 zł/ha, płatność do chmielu — 2198,06 zł/ha, płatność do ziemniaków skrobiowych —

1163,02 zł/ha, płatność do buraków cukrowych — 1563,46 zł/ha, płatność do pomidorów — 1654,30 zł/ha, płatność do truskawek — 1118,75 zł/ha, płatność do lnu — 374,86 zł/ha, płatność do konopi włóknistych — 303,06 zł/ha, płatność do tytoniu — Virginia — 3,82 zł/kg, płatność do tytoniu — pozostały tytoń — 2,68 zł/kg.

Na podstawie tych stawek mają zostać wyliczone wysokości dopłat dla poszczególnych gospodarzy. Warto przypomnieć, że od 16 października rusza wypłata zaliczek płatności. dk

ARiMR. Inwestycje na obszarze Natura 2000

Do 27 października można składać wnioski o dotacje na „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wnioski składa się woddziale regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwym ze względu na miejsce położenia gospodarstwa. Można zrobić to osobiście, przez upoważnioną osobę albo rejestrowaną przesyłką nadaną wpłacówce Poczty Polskiej. Jest też możliwość przekazania takiej aplikacji za pośrednictwem biura powiatowego Agencji.

Podstawowy wymóg dla rol-

ników przy staraniu się o tego rodzaju pomoc to posiadanie w gospodarstwie co najmniej 1 ha łącznej powierzchni trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych położonych na obszarze Natura 2000.

„Wsparcie przyznaje się na inwestycje, które m.in. przyczynią się do utrzymania i użytkowania w gospodarstwie trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000, nie będą negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 i nie są sprzeczne z działaniami ochronnymi obligatoryjnymi, ustalonymi dla obszaru Natura 2000, na którym jest położone gospodarstwo, w planach za-

dań ochronnych” — precyzuje wkomunikacie ARiMR.

Pomoc jest udzielana w formie refundacji części poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych inwestycji. A standardowa wysokość dofinansowania to 50 proc. (na 60 proc. mogą liczyć młodzi rolnicy). Jeśli chodzi o kwoty, w przypadku operacji związanych z budową lub modernizacją budynków inwentarskich albo adaptacją innych budynków na budynki inwentarskie można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014-2020 maksymalnie 500 tys. zł. Natomiast na inne inwestycje można ubiegać się o 200 tys. zł wsparcia.

Co istotne, w ramach prowa-

dzanego naboru można złożyć tylko jeden wniosek o przyznanie pomocy dotyczący danego gospodarstwa.

„Kolejność przysługiwania pomocy zależy w dużej mierze od powierzchni trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000 lub od stosunku tej powierzchni do powierzchni wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie” — zastrzega Agencja.

W przeciągu 50 dni od zakończenia terminu składania wniosków na jej stronie internetowej znajdzie się informacja o kolejności przysługiwania pomocy oddzielnie dla województwa mazowieckiego i łącznie dla pozostałych regionów. dk

REKLAMA

ponad **25 lat** doświadczania

Polski producent pasz, koncentratów i premiksów farmerskich

AGROCENTRUM
Doradzamy z pasją

PRE-MIKSY

📍 Elewatorska 5, 19-200 Grajewo
Kałęczyn 8, 12-200 Pisz

☎ 87 424 17 60
✉ biuro@agrocentrum.pl
🌐 www.agrocentrum.pl

Zachwaszczenie, choroby i szkodniki

Co dręczy rzepak ozimy?

Jesienią, należy zwrócić uwagę na zachwaszczenie plantacji oraz występujące w tym czasie choroby i szkodniki, szczególnie gdy warunki atmosferyczne sprzyjają ich występowaniu i rozwojowi.

Sucha zgnilizna kapustnych Fot. Beata Wielkopolan

dr inż. Magdalena Jakubowska,
IOR – PIB w Poznaniu
mgr Kamila Roik,
IOR – PIB w Poznaniu
mgr Beata Wielkopolan,
IOR – PIB w Poznaniu
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Zaleca się przeprowadzanie systematycznych lustracji plantacji, ponieważ uszkodzenie roślin we wczesnych fazach rozwojowych niekorzystnie wpływa na ich kondycję a tym samym plonowanie. Poprawnie i systematycznie prowadzony monitoring pól to połowa sukcesu, gwarancją uzyskania dobrego plonu jest również prawidłowe wykonanie zabiegów insektycydowych, fungicydowych oraz herbicydowych.

Zachwaszczenie

Jesienne zwalczanie chwastów rzepaku ma kluczowy wpływ na rozwój roślin, stan ich przetrzymywania oraz plonowanie. Chwasty konkurują z roślinami rzepaku o składniki pokarmowe, światło, wodę, przestrzeń itp. W rezultacie rośliny rzepaku są osłabione, często wyrastają wynosząc szybkę korzeniową, a narażenie jej na niskie temperatury może prowadzić do zaorania plantacji. Dlatego tak ważne jest wykonanie zabiegów herbicydowych jesienią. Zabiegi wiosenne powinny mieć tylko charakter korygujący lub interwencyjny.

W okresie jesiennym należy również zapewnić roślinom rzepaku odpowiednie zapotrzebowanie wbor, miedź, mangan (faza 4-6 liści) aby zwiększyć szanse ich przetrzymywania.

Choroby rzepaku

Głównym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi i rozprzestrzenianiu patogenów chorobotwórczych w okresie jesiennym to przede wszystkim wilgotna, ciepła jesień oraz łagodna zima. Jesienią na roślinach rzepaku można zaobserwować m.in. czerń krzyżowych, mączniak rzekomy kapustnych, suchą zgniliznę kapustnych, szarą pleśń.

Czerń krzyżowych

Choroba może występować podczas całego okresu wegetacyjnego, na wszystkich organach roślin rzepaku. Kondycja roślin dotkniętych tą chorobą w fazie liści i pierwszych liści właściwych (brunatne lub czarne plamy z żółtą, chlorotyczną obwódką), ulega znacznemu pogorszeniu. Czerń krzyżowych może powodować opóźnienie rozwoju roślin, słabsze ich przetrzymywanie, ograniczenie powierzchni asymilacyjnej liści.

Mączniak rzekomy kapustnych

Chorobę tą charakteryzują chlorotyczne (żółte) plamy z brunatnym, nieregularnym brzegiem na górnej oraz szaro-białym nalotem na dolnej stronie liścia. W rezultacie dochodzi do zmniejszenia powierzchni asymilacyjnej a porażone liście usychają i odpadają. Plantacje siane w opóźnionych terminach, usytuowane w zaniżeniach terenu i miejscach zacienionych są szczególnie narażone na występowanie mączniaka rzekomego kapustnych.

Sucha zgnilizna kapustnych

Jedną z najważniejszych chorób rzepaku, w zależności od terminu infekcji i rozwoju może powodować straty plonu przekraczające 50 proc. Sucha zgnilizna kapustnych ogranicza powierzchnię asymilacyjną liści, osłabia rośliny, co w znacznym stopniu wpływa na ich przetrzymywanie. Na porażonych roślinach można zaobserwować początkowo małe, żółte plamki, które stopniowo się powiększają. W środku plamek pojawia się beżowa lub słomkowa sucha nekroza. Wokół plam prawie zawsze występuje chlorotyczna otoczka. Jesienią objawy choroby można również zaobserwować na ogonkach liściowych (podłużne plamy).

Szara pleśń

Szczególny wpływ na rozwój tej choroby ma duża wilgotność, zwłaszcza na plantacjach zbyt zagęszczonych. Objawy chorobowe (początkowo wodniste, nieregularne plamy, zdeformowane liście, ogonki liściowe i stożki wzrostu) można często zaobserwować na roślinach uszkodzonych przez szkodniki, herbicydy, maszyny, zwierzęta czy mróz. Choroba ogranicza powierzchnię asymilacyjną liści oraz stanowi źródło do infekcji kolejnych liści, a wiosną także lodyg oraz łuszczyń.

Szkodniki rzepaku

Jesienią rzepak ozimy jest atrakcyjnym źródłem pożywienia m.in. dla chowacza galasówki, pchełki rzepakowej, gnatarza rzepakowca, mszycy

Metoda „żółtych naczyń” to sprawdzony sposób monitorowania pierwszych nalotów na rośliny rzepaku i aktywności szkodliwych owadów, w szczególności chrząszczy Fot. Beata Wielkopolan

kapuścianej, miniarki kapuścianej, śmietki kapuścianej a w ostatnich latach także dla rolnic. Wyżej wymienione szkodniki mogą prowadzić do osłabienia kondycji roślin, nieprawidłowego ich wykształcenia. Rośliny są bardziej wrażliwe na niekorzystne warunki pogodowe w okresie zimy i wczesnej wiosny. Metoda „żółtych naczyń” to sprawdzony sposób monitorowania pierwszych nalotów na rośliny rzepaku i aktywności szkodliwych owadów, w szczególności chrząszczy.

Chowacz galasówek

Chrząszcze (szarawo ubarwione) wczesną jesienią nalotują plantacje rzepaku ozimego, gdzie po zakończeniu żeru uzupełniającego składają jaja w tkance szyjki korzeniowej korzenia głównego. Każda larwa (jasnobiała, bez odnóży) powoduje powstanie jednej narośli. Silne uszkodzenie korzeni roślin przez larwy może prowadzić do złego przetrzymywania roślin oraz sprzyjać rozwojowi suchej zgnilizny kapustnych czy zgnilizny twardzikowej.

Pchełka rzepakowa

Osobniki dorosłe (owalne, czarno-niebieskie chrząszcze z metalicznym połyskiem) pojawiają się na polach rzepaku ozimego jesienią, gdy temperatura powietrza wynosi powyżej 16°C. Samice składają jaja (nawet do 800 sztuk) w glebie przy roślinach. Przy korzystnych warunkach tj. łagodnej zimie, składanie jaj może trwać aż do wiosny. Wylęgłe larwy (brudnobiałe z ciemnobrązową głową) wgryzają się do głównych ner-

wów liści i ogonków liściowych. Żer larw może wpłynąć na stan przetrzymywania rzepaku ozimego. Uszkodzone rośliny łatwiej przemarzają oraz są bardziej podatne na występowanie suchej zgnilizny kapustnych.

Gnatarz rzepakowiec

Blonkówka z czarną głową, pomarańczowym odwłokiem z czarnym rysunkiem. Jaja kremowe, larwa początkowo szaro-zielona, później czarna z podłużnymi jaśniejszymi pasami. Larwy drugiego pokolenia żerują na roślinach rzepaku ozimego. Młode larwy zeskrobują tkankę i wygryzają otwory na dolnej stronie liścia. Starsze larwy żerują na górnej stronie blaszki liściowej, zjadają całe liście pozostawiając tylko nerwy główne. Gnatarz rzepakowiec pojawia się często lokalnie i masowo, przy sprzyjających warunkach może zniszczyć całą plantację w okresie kilku dni.

Mszyca kapuściana

Mszyca dorosła o szaro-brązowym zabarwieniu, pokryta woskowym nalotem. W dużym nasileniu występuje na rzepaku jarym i gorczycy, w mniejszym na rzepaku ozimym. Opalone przez mszyce części roślin są zahamowane w rozwoju, w warunkach niedoboru wilgoci żółkną i zasychają. Występowaniu mszycy kapuścianej sprzyja łagodna zima oraz ciepła i sucha wiosna.

Miniarka kapuściana

Liście uszkodzone przez larwy (beznogie, barwy białej) żółkną, więdną, przedwcześnie obumierają. Na górnej stronie

blaszki liściowej można zaobserwować chodniki tzw. miny, które powstają na skutek wygryzienia przez larwy miększo pod skórą. Pomimo, że miniarka kapuściana jest bardzo rozpowszechniona (rzepak jest atakowany głównie jesienią), to jak dotąd nie wyrządzała szkód oznaczeniu gospodarczym.

Śmietka kapuściana

Muchówka barwy szarej z ciemnymi szczecinkami. Samice składają jaja przy szyjce korzeniowej roślin żywicielskich. Wylęgłe larwy (robakowate, beznogie, barwy żółto-białej) żerują na korzeniach bocznych, później na korzeniach głównych i szyjce korzeniowej. Na uszkodzonych korzeniach można zaobserwować brązowe przebarwienia oraz miejsca nadgniłe. W przypadku silnego jesiennego uszkodzenia rośliny często obumierają, na plantacji można zaobserwować ubytki roślin.

Rolnica zbożówka

Motyle o skrzydłach przednich szaro-brunatnych, tylnych jaśniejszych. Gąsienice oliwkowo-brunatne z ciemną linią na grzbiecie. Młode gąsienice żerują w dzień na nadziemnych częściach roślin, starsze uszkodzają korzenie lub wychodzą w nocy na powierzchnię i podgryzają rośliny u nasady. Rośliny są odcinane od korzeni w pobliżu powierzchni gleby i częściowo wciągane do otworów w ziemi. Uszkodzona roślina przewraca się i obumiera. Pełny materiał z zestawieniem środków ochrony roślin na www.rolniczeabc.pl

Można się starać o dofinansowanie Grupy producenckiej to lepsza przyszłość

Funkcjonowanie rolników w grupach producentów stanowi wręcz gospodarczą konieczność — przekonuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Od 30 października rozpocznie przyjmowanie wniosków o wsparcie przy tworzeniu takich zrzeszeń.

W zachodniej Europie grupy producenckie funkcjonują od wielu lat z dużym powodzeniem, osiągając często sporą przewagę nad gospodarstwami funkcjonującymi tylko i wyłącznie w sposób indywidualny. Natomiast w Polsce taka grupowa działalność wciąż jest w powijakach. Krajowe władze zapowiadają jednak, że to się zmieni.

Jak podkreśla ARiMR, zrzeszanie się rolników w grupy producentów może stanowić antidotum na rosnące wymagania odbiorców produktów rolnych. Bo Polska jest krajem o wciąż dużym rozdrobnieniu agrarnym, tym samym opłacalność produkcji w indywidualnych gospodarstwach nie należy do zbyt wysokich.

„Przynależność rolników do grupy producentów sprzyja poprawie ich konkurencyjności, daje możliwość uzyskania stabilizacji zbytu produktów oraz zwiększenia opłacalności produkcji. Rolnicy należący do grupy

producentów mogą bowiem wspólnie planować i organizować produkcję, uwzględniając jej wielkość i jakość. Grupy producentów to również szansa na obniżenie kosztów funkcjonowania poprzez wspólne zakupy oraz użytkowanie maszyn i urządzeń, wspólne przygotowanie produktów do sprzedaży, ich przechowywanie i transport” — przekonuje w komunikacie Agencja.

Takie grupy przyczyniają się do poprawienia pozycji negocjacyjnej w kontaktach handlowych, dają też większe możliwości promowania wyrobów. „Funkcjonowanie rolników w grupach producentów stanowi wręcz gospodarczą konieczność. Warto więc dać sobie szansę na rozwój i poprawę warunków życia” — czytamy.

Taką szansą może być sięgnięcie po wsparcie na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”, czyli działanie objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wnioski będzie można składać od 30 października do 28 grudnia br. w oddziałach regionalnych ARiMR (osobiście albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce Poczty Polskiej).

Agencja zaznacza, iż wsparcie takie kierowane jest do

nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto o pomoc mogą ubiegać się grupy producentów, które:

— zostały uznane przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR (lub zostały uznane przed 1 września 2017 r. przez dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego), na podstawie planu biznesowego,

— łączą producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli wcześniej członkami grupy producentów lub organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej, — zadeklarują realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia.

Co istotne, ze wsparcia takie go wykluczone jest tworzenie grup producentów zajmujących się hodowlą drobiu, wyrobami z mięsa drobiowego i jego podrobów.

Kwalifikującym się natomiast do tego wsparcia grupom przysługują one w okresie pierwszych 5 lat funkcjonowania. Wysokość pomocy zależy

od wartości przychodów netto, uzyskanych ze sprzedaży produktów w poszczególnych latach. Może wynosić: w pierwszym roku — 10 proc. przychodów netto, w drugim roku — 8 proc., w trzecim roku — 6 proc., w czwartym roku — 5 proc., a w piątym roku — 4 proc.

„Limit wsparcia wynosi 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu przyznawania pomocy i pozostaje na niezmiennym poziomie w kolejnych latach” — precyzuje komunikat Agencji.

dk

REKLAMA

DUŃSKIE SYSTEMY UDOJOWE

Zainwestuj w najwyższy poziom techniki

Oferta dla gospodarstw i farm mlecznych

- Roboty udojowe • Hale udojowe • Wozy paszowe
- Schładzarki mleka • Dojarki przewodowe
- Agregaty prądowocze • Serwis i atestacja dojarek

SAC – Centrum, 09-110 Sochocin, ul. Słoneczna 6
Tel. 23 661 81 91, 694 692 693, 608 204 287

13617otbr-a-M

OGŁOSZENIA DROBNE – PROMOCJA

zwierzęta hodowlane

!! Skup bydła rzeźnego. Gotówka, przedpłata. BYK-POL, 690-944-688

!! Skup bydła, gotówka, przedpłata, 696-137-837

! F.H.U. kupi knury, maciory, bydło, samochód+ waga, faktura, 721-040-072.

KUPIĘ byczki, jałówek 200kg-400kg, 692-411-362

KUPIĘ krowy, konie 606-655-378

SKUP bydła i koni, wszystkie sztuki, 603-499-923

SKUP koni rzeźnych, eksportowych, 606-954-202.

SPRZEDAŻ narybku karpia, lina, tołpygi, amura, 602-754-909.

maszyny rolnicze

KUPIĘ: MASZYNY, CIĄGNIKI, tel. 663-949-448

DOJARNIE, schładzalniki. Sprzedaż, montaż, serwis, zamiana, atesty, raty. Tel: (87)-423-48-77, 603-860-885.

ciągniki

HURTOWE ceny opon rolniczych, wszystkie marki, z montażem u klienta na podwórku. Mrągowo, tel. 667-278-727

produkty rolne

KUPIĘ: ZBOŻA paszowe, konsumpcyjne, tel. 606-505-511

SKUP ZBOŻ KUPI: zboża paszowe, konsumpcyjne, tel. 694-508-207

dam pracę

GOSPODARSTWO hodowlane pod Mrągowem zatrudni na stałe z zamieszkaniem mężczyzn i kobiet. Wymagane doświadczenie przy bydło. tel. 501-544-755

Gdzie nas szukać?

Anna Uranowska
redaktor naczelny,
menedżer Rolniczego ABC
tel. (89) 539 74 73
fax (89) 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

Monika Kopaczal-
-Radziulewicz
redaktor www.rolniczeabc.pl,
doradca klienta
tel. 514-800-547
m.radziulewicz@rolniczeabc.pl

www.rolniczeabc.pl

Wydanie na Podlasie
27 października 2017
Wydanie główne
8 listopada 2017

AGROL
MASZYN ROLNICZE

FIRMA GODNA
ZAUFANIA
2016

Posiadamy w ofercie
w atrakcyjnych cenach:

Przyczepy, rozrzutniki, wozy paszowe, maszyny zielonkowe i komunalne PRONAR oraz innych firm. Ładowacze czołowe i osprzęt INTER-TECH Zambrów. Agregaty ścierniskowe, uprawowe, talerzowe, uprawowo siewne, pługi zagonowe oraz obracane firm Euro-Masz, Agro-Masz oraz Agro-Factory. Wozy asenizacyjne Meprozet Kościan. Znajdziecie Państwo u nas również wiele innych maszyn: kosiarki rotacyjne, dyskowe i bijakowe, siewniki zbożowe i do kukurydzy, opryskiwacze polowe od 300-2000l, rozsiewacze nawozów, zamiatarki, posypywarki, pługi śnieżne i inne maszyny komunalne z mocowaniem na TUZ, do ładowacza lub ładowarki.

Bomet

EURO-MASZ

CynkoMet

Na maszyny Pronar tylko teraz finansowanie fabryczne z oprocentowaniem 0% - bez odsetek dla klienta. Kupujesz maszyny na PROW - pomagamy załatwiać formalności.

Gwarantujemy korzystną obsługę finansową: kredyt, leasing.

Zadzwoń do nas:

tel. 532-129-304, 780-026-751

503-577-860, 505-160-005

www.agrol-moto.pl

233017otbr-a-M

Ziarno zbóż w sposób naturalny jest skażone przez grzyby

Aby świnie były zdrowe

Pasza stanowi 60-80 proc. kosztów produkcji trzody chlewnej i to właśnie koszt paszy stanowi w największej mierze o opłacalności produkcji. W żywieniu trzody chlewnej zboża należą do niezastąpionych komponentów mieszanek pełnoporcjowych. Ich udział to 70-90 procent składu mieszanki pełnoporcjowej dla prosiąt, tuczników, warchlaków i loch w zależności od systemu żywienia świń.

mgr inż. Barbara Skowronek, WMODR z siedzibą w Olsztynie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Zanieczyszczenie mikotoksynami ziarna zbóż, nasion oleistych oraz produktów z nich przetworzonych jest jednym z ważnych problemów rolnictwa, szerzej badanym po roku 1960. Ponieważ w żywieniu świń 60-80 proc. kosztów produkcji trzody chlewnej to pasza, to stanowi ona w największej mierze o opłacalności produkcji.

DON powoduje utratę apetytu

Producenci świń muszą stosować zbilansowaną dawkę pokarmową dla każdego gatunku trzody chlewnej utrzymanej w gospodarstwie. Aby prawidłowo zbilansować dawkę pokarmową dla świń musimy znać skład chemiczny wszystkich komponentów paszowych, gdzie głównym składnikiem są produkty po-

chodzenia roślinnego — czyli zboża. I właśnie te zboża odznaczają się bardzo dużą zmiennością zawartości niezbędnych dla zwierząt składników pokarmowych, takich jak: białko i tłuszcz ogólny oraz DON — składnik powodujący utratę apetytu.

Stwierdzono, że podanie dużych dawek DON skutkuje wymiotami, brakiem apetytu, utratą masy ciała i biegunką, nekrozą (gangreną) pewnych tkanek, jak np. ścianki żołądkowo-jelitowej, szpiku kostnego lub tkanki chłonnej. Małe regularnie przyjmowane dawki tej mikotoksyny wpływają na zdrowie zwierząt. Wyniki niektórych badań wskazują na zmiany w obrazie krwi, inne sugerują możliwość zmian chorobowych w systemie odpornościowym. Z drugiej strony, nie aktualnie nie wskazuje, aby DON miała działanie kancerogenne czy też wpływała na mutację genów, albo też uszkadzała nerki.

Składniki pokarmowe i antyżywnieniowe zbóż

W żywieniu trzody chlewnej zboża należą do niezastąpionych komponentów mieszanek pełnoporcjowych. Ich udział stanowi 70-90 proc. składu mieszanki pełnoporcjowej dla prosiąt, tuczników, warchlaków i loch w zależności od systemu żywienia świń. Ziarno zbóż jest surowcem paszowym o wysokiej koncentracji energii (11-15 MJ EM/kg), której dostarcza zawarta w nim skrobia (ok. 70 proc. s.m.). Jest łatwostrawne i smaczne, może dostarczyć ok. 40-85 proc. energii w dawce dla tuczniaka. Należy wiedzieć, że ziarno zbóż zawiera zróżnicowany udział białka ogólnego: począwszy od 9 proc. (kukurydza) do 12-14 proc. (pszenica, pszenżyto). Ta zawartość białka ogólnego i skład aminokwasowy ulega zmianom w zależności od gatunku rośliny, odmiany, siedliska i nawożenia.

W ziarnie zbóż zawarta jest bardzo mała ilość aminokwa-

Jeżeli chcemy mieć wysokie wyniki produkcyjne, zdrowe świnie i małe zużycie paszy musimy skarmiać tylko zdrowym i najwyższej jakości zbożami Fot. Archiwum GO

sów egzogennych w stosunku do zapotrzebowania na nie przez świnie. I tak lizyna jest bardzo mało w pszenicy, treoniny w pszenżycie, tryptofanu, leucyny i izoleucyny w życie. Aminokwasy egzogenne, które wpływają na jakość białka i są budulcem mięśni należy uzupełnić w dawce pokarmowej stosując dodatki pasz wysokobiałkowych czy aminokwasy krystaliczne. Ziarno zawiera również niewielką ilość tłuszczu (ok. 2 proc.), z wyjątkiem owsa, który zawiera 5 proc. tłuszczu i kukurydzy z 7 proc. tłuszczu. Niska

zawartość włókna surowego powoduje, że ziarna zbóż są paszami łatwostrawnymi poza owsem, który zawiera od 10-12 proc. włókna surowego. Ziarno zbóż z reguły zawiera niewiele składników mineralnych, głównie wapnia (Ca) i sodu (Na). Notuje się w nim natomiast większą ilość potasu (K) oraz fosforu (P). Jednak fosfor występuje w związkach fitynowych i jest słabo przyswajalny przez drób i trzodę. Zawartość witamin w ziarnach zbóż jest również niewielka. Niestety pomimo wymienionych walorów

ziarna zboża zawierają wiele substancji antyżywnieniowych, takich jak rezorcynole (żyto), polisacharydy nieskrobiowe, inhibitory trypsyny i chemo-trypsyny (żyto, pszenżyto), taniny i lektyny (jęczmień). Związki te powodować mogą szczególnie u młodych świń zmniejszenie tempa wzrostu, pogorszenie wykorzystania paszy oraz zaburzenia układu pokarmowego zwierząt.

Konieczne dosuszanie ziarna po zbiorze

Ziarno zbóż i jego jakość a także wartość pokarmowa,

Surowce zbożowe	Skład chemiczny			Energia metaboliczna (MJ)
	Białko ogólne (g)	Tłuszcz surowy (g)	Włókno surowe (g)	
Jęczmień	110	21	48	12,74
Jęczmień obłuszczone	120	23	12	13,42
Kukurydza	90	40	23	14,10
Owies	118	41	89	11,25
Owies nagoziarnisty	140	68	16	14,97
Owies obłuszczone	121	56	20	15,10
Pszenica	119	20	29	14,03
Pszenżyto	122	14	24	13,78
Żyto	95	16	24	13,25

Skład chemiczny (g/kg) oraz zawartość energii metabolicznej (MJ) w 1 kg paszy
(Źródło: Zalecenia Żywieniowe i wartość pokarmowa pasz dla świń. Normy żywienia świń, 2014)

Surowce zbożowe	Lizyna (g)	Metionina (g)	Cystyna (g)	Treonina (g)	Tryptofan (g)
Jęczmień	3,8	1,8	2,5	3,6	1,4
Jęczmień obłuszczone	4,0	2,1	2,7	3,8	1,2
Kukurydza	2,5	1,9	2,0	3,2	0,7
Owies	4,7	1,9	2,6	4,0	1,5
Owies nagoziarnisty	5,2	2,0	4,3	4,3	1,8
Owies obłuszczone	4,6	1,5	3,4	4,0	1,6
Pszenica	3,3	1,9	2,7	3,4	1,3
Pszenżyto	4,1	1,8	2,6	1,2	3,9
Żyto	3,7	1,6	2,1	3,2	1,0

Zawartość wybranych niezbędnych aminokwasów (g/kg) w 1 kg paszy
(Źródło: Zalecenia Żywieniowe i wartość pokarmowa pasz dla świń. Normy żywienia świń, 2014)

Wyszczególnienie		Pszenica			Jęczmień		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Wilgotność %	średnia	13,4	12,7	13,2	13,2	12,8	13,3
	min.	10,9	9,7	10,4	10,3	10,5	10,9
	max.	18,8	15,2	16	16,3	15,0	15,6
Białko ogólne (%)	średnia	11,4	11,6	12,6	10,4	10,6	11,0
	min.	8,4	8,8	8,9	7,7	8,1	8,3
	max.	16	15,9	16,0	13,8	14,4	14,0
Tłuszcz surowy (%)	średnia	1,53	1,5	1,5	1,8	1,9	1,8
	min.	0,82	0,8	0,8	1,3	1,4	1,2
	max.	2,37	2,3	2,7	2,4	2,7	2,5
DON (ppb)	średnia	444	270	148	165	120	66
	min.	0	0	0	0	0	0
	max.	5062	1510	1100	530	415	246

Zawartość podstawowych składników pokarmowych i deoksyniwalenolu (DON) w ziarnach pszenicy i jęczmienia (n=5694) w latach 2014-2016 (badania dr. Korniewicz 2016)

sposób przetworzenia i cena rynkowa to elementy, które decydują o efektywności żywienia świń. Ziarno zbóż jest w sposób naturalny skażone przez grzyby. Mikroorganizmy te w sprzyjających warunkach (temperatura i wilgotność) gwałtownie się rozwijają przyczyniając się do zmian fizycznych i chemicznych w paszy. Zwierzęta a zwłaszcza świnię karmione mieszankami z porażonych grzybami zbóż mają zdecydowanie niższe wskaźniki produkcyjne i zdrowotne. Jak wcześniej wspomniałam ziarno zbóż ma zróżnicowane zawartości zarówno składników pokarmowych jak i antyżywniowych. Na te różnicowanie mają wpływ: odmiana, jakość gleby, ilość i jakość nawożenia, technologia zbioru, konserwacji i przetwarzania. Często na pasze przeznaczone są pszenice, które nie spełniły norm jakościowych dla przemysłu młynarsko-piekarniczego. To ważne jakie

odmiany stosujemy żywieniu zwierząt, ponieważ w gatunkach paszowych dominują uprawy odporne na choro-

Tylko odpowiednie suszenie i przechowywanie nienagane ziarna zbóż może przyczynić się do zmniejszania występowania grzybów pleśniowych i ich metabolitów w paszy.

by grzybowe co zmniejsza ryzyko zakażenia mykotoksynami. Przeprowadzone przez firmę paszową badania che-

miczne ziarna zbóż w latach 2014-2016, a zestawione i przedstawione na konferencji przez prof. dr hab. inż. Daniela Korniewicza dowodzą, że tylko 30 proc. ocenianych prób odpowiada średnim wartościom, pozostałe 70 proc. posiada w swoim składzie wartości wyższe lub często niższe. Badania te dowodzą, że skład ziarna zbóż wymaga systematycznej oceny zawartości składników pokarmowych. Wyniki także wskazują na duże zróżnicowanie zawartości deoksyniwalenolu (DON) – jednej z najczęściej wykrywalnych toksyn w Europie a wytwarzanej przez grzyby toksynotwórcze z rodzaju *Fusarium*.

Uzyskane i przedstawione wyniki (Tab. 3) wskazują na wielką potrzebę zwrócenia uwagi na dobre dosuszanie ziarna po zbiorze lub/i konserwację ziarna preparatami chemicznymi

ciąg dalszy na str. 12

Papier dla drobiu szer 60 cm rolka 200m 33 zł brutto

Nagrzewnica gazowa Ermaf GP70 5649 zł brutto

Motoreduktor do systemu łańcuchowego 3270 zł brutto

Żuromin Wyzwolenia 122, tel.23 655 20 64
Wypożyczenie ferm trzody chlewnej i drobiu

KONSTRUKCJE STALOWE MASZyny ROLNICZE

- DRZWI I WROTA DO BUDYNKÓW INWENTARSKICH
- BRAMY I OGRODZENIA • PRODUKCJA I REMONTY MASZYN
- PIASKOWANIE • USŁUGI LAKIERNICZE
- USŁUGI ŚLUSARSKIE I SPAWALNICZE • HURTOWA SPRZEDAŻ STALI

tel. 663 666 101 **Rzęzawy, ul. Wodna 6**

PRODUKUJEMY

- Mieszanki paszowe pełnoporcjowe
- Mieszanki paszowe uzupełniające
- Mieszanki witaminowo-mineralne
- Koncentraty białkowe

FERM-PASZ

Przedsiębiorstwo
Produkcji Pasz FERM - PASZ sp. j.
09-130 Boboszewo, ul. Spółdzielcza 3
tel/fax 23 661 10 13, 23 661 18 93,
e-mail biuro@fermpasz.pl

GWARANTOWANA JAKOŚĆ

DDGS, nawozy
węglie, EKOGROSZEK
Śruty, otręby, wysłodki, melasa,
lizawki dla bydła, drożdże paszowe

Infolinia 800 11 90 90

www.fermpasz.pl

POLSKI PRODUCENT
Centrali alarmowej GSM
z kolorowym ekranem dotykowym:
CA-GSM-1-LCD

- **niezawodność pracy (bazuje na sprawdzonej konstrukcji CA-GSM-1)**
- **czytelny ekran wyświetlający stan centrali i alarmów**
- **łatwa i intuicyjna obsługa**
- **możliwość modernizacji central CA-GSM-1 do wersji z ekranem**

hoduj nowocześnie i efektywnie

sterowniki mikroklimatu

systemy oświetlenia energo-oszczędne

systemy ważenia automatycznego

JOTAFAN
www.jotafan.pl

JOTAFAN
Andrzej Zagórski
30-418 Kraków
ul. Zakopiańska 9
tel.: 12-269-18-77
e-mail: biuro@jotafan.pl

ciąg dalszy ze str. 11

również po zbiorze ziarna. Jeżeli chcemy mieć wysokie wyniki produkcyjne, zdrowe świnie i małe zużycie paszy musimy skarmiać tylko zdrowym i najwyższej jakości zbożami. Rozwój grzybów w ziarnach zbóż prowadzi nie tylko do spadku zawartości składników pokarmowych, ale w wyniku metabolizmu grzybów tworzą się mikotoksyny, które pozostają w zbożach przez cały okres przechowalniczy. Badania przeprowadzone przez innych naukowców (Schefer i wsp. 2000), że mikotoksyny prócz ogólnego działania toksycznego wykazują również właściwości rakotwórcze, mutagenne, taratogenne oraz powodują zaburzenia w prawidłowym funkcjonowaniu układu rozrodczego.

Pięć najważniejszych mykotoksyn

Grzyby jako organizmy cudzożywne wydzielone zostały z królestwa roślin wraz z utworzeniem królestwa grzybów Mycota. Ich organizm stanowi nitkowata grzybnia, na której wytwarzają się zarodniki konidialne oraz zarodniki generatywne (pleciowe) o rozmiarach od kilku do kilkudziesięciu mikrometrów. Stąd też pochodzi ich nazwa „grzyby mikroskopijne”, ponieważ ich struktury widoczne są dopiero pod mikroskopem. Termin „mikotoksyny” pochodzi od słów: greckiego *mycos* — grzyb oraz łacińskiego *toxicum* — trucizna. Określa się w ten sposób toksyczne substancje chemiczne wytwarzane przez pewne gatunki pleśni rozwijającej się na niektórych produktach żywnościowych, zwłaszcza zbożach. Najważniejsze pod względem ekonomicznym i toksykologicznym w skali europejskiej i światowej jest pięć mikotoksyn: aflatoksyna B1, ochratoksyna A, deoksyniwalenol, zearalenon i fumonizyna B1. Mikotoksyny te tworzone są przez grzyby toksynotwórcze, będące często obecne jako składnik mikroflory gleby, płodów rolniczych i ogrodniczych. Z uwagi na częste występowanie wymienione mikotoksyny uznane zostały za najczęściej zanieczyszczające płody rolne, pasze i żywność — metabolitami grzybów.

Ochratoksyna A — jest metabolitem wytwarzanym w ziarnie zbóż po żniwach przez grzyby saprofityczne rodzajów *Aspergillus* i *Penicillium* w warunkach nieprawidłowego przechowywania ziarna.

Aflatoksyna B1 i jej pochodne — zanieczyszczają impor-

towane arachidy, śruty arachidowe i śruty innych roślin oleistych. Występowanie tych metabolitów stwierdzono także w ziarnie kukurydzy. Deoksyniwalenol i zearalenon i ich pochodne wytwarzają patogeniczne gatunki *Fusarium*, porażające kłosy i ziarniaki zbóż drobnoziarnistych i kolby kukurydzy we wszystkich strefach klimatycznych. Fumonizyna B1 jest

Często na pasze przeznaczane są pszenice, które nie spełniły norm jakościowych dla przemysłu młynarsko-piekarniczego. To ważne jakie odmiany stosujemy żywieniu zwierząt, ponieważ ważne ponieważ w gatunkach paszowych dominują uprawy odporne na choroby grzybowe co zmniejsza ryzyko zakażenia mykotoksynami.

bardzo częstym zanieczyszczeniem ziarna kukurydzy w klimacie subtropikalnym, a wytwarzana jest przez gatunki *Fusarium verticillioides* (*F. moniliforme*) i *F. proliferatum*.

Zawartość liczby zarodników grzybów w gramie surowca (CFU — colonies forming units) lub produktu również jest wymiernym wskaźnikiem jakości — szczególnie ziarna zbóż i mieszanek paszowych sypkich i granulowanych.

Wymogi w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego ziarna zbóż na zawartość mikotoksyn określone są w Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 1126/2007 z dnia 28 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1831/2006 ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych w odniesieniu do toksyn *Fusarium* w kukurydzy i produktach z kukurydzy oraz w Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 1831/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyż-

sze dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych.

Dopuszczalne poziomy toksyn wynoszą:

Deoksyniwalenol (nieprzetworzone):

- zboża — 1250 µg/kg,
- pszenica durum i owies — 1750 µg/kg,
- kukurydza — 1750 µg/kg,

zearalenon

(nieprzetworzone):

- zboża — 100 µg/kg,
- kukurydza — 350 µg/kg

ochratoksyna A

(nieprzetworzone):

- zboża — 5 µg/kg,

fumonizyny

(nieprzetworzone):

- kukurydza — 4000 µg/kg

Jak ograniczać stężenia mykotoksyn w ziarnie?

Porażenia mykotoksynami nie można wyeliminować w 100 proc., jednak można mieć wpływ na poziom stężenia w ziarnie. Należy do uprawy wybierać gatunki i odmiany w obrębie gatunku o wysokiej odporności na fuzariozy kłosa. Należy nadmienić, że żyto jest bardziej odporne na fuzariozy kłosa niż pszenżyto i pszenica, natomiast ziarniaki kukurydzy zawierają średnio dziesięciokrotnie większe stężenie mykotoksyn niż pszenica.

Kolejnym zagadnieniem jest optymalizacja technologii prowadzenia łanu, która również ma wpływ na produkcję ziarna o odpowiedniej wartości paszowej. Stosowanie wysokiej jakości kwalifikowanego materiału siewnego, unikanie upraw zbóż w monokulturze, wykonanie oprysku fungicydowego odpowiedzialnego za ochronę kłosa w odpowiedniej fazie (przed wystąpieniem infekcji) — wszystkie te wymienione elementy agrotechniczne mają wpływ na jakość wyprodukowanego ziarna. Łany zbóż prowadzone w nieprawidłowej agrotechnice (np. zbyt gęsty siew, niedopasowana strategia nawożenia) mają niższą odporność na choroby, obniżają plon i w konsekwencji wymagają zastosowania większej ilości pestycydów, co niepotrzebnie zmniejsza opłacalność uprawy i obciąża środowisko i ma wpływ na jakość surowca.

Należy także zadbać o ziarno w trakcie samych żniw. Niezależnie od wilgotności zebranego ziarna, jak i przyszłego sposobu jego przechowywania surowiec zawsze

Nazwy mikotoksyn – tworzące je grzyby	Objawy mikotoksykozy	Przykładowe dawki toksyczne LD 50	Pierwotne zanieczyszczenie ziarna zbóż i innych płodów	Występowanie
Aflatoksyna B1 oraz mniej toksyczne pochodne: B2, G1, G2, M1 i <i>Aspergillus flavus</i> i <i>A. parasiticus</i>	Uszkodzenia i nowotwory wątroby.	Zarodki jaj kurzych 0,025 mg/zarodek, indyki, kurczęta, kaczęta 0,25mg/kg paszy powodują śmiertelność.	Aflatoksyna występuje w arachidach, śrucie arachidowej, ziarnie kukurydzy w strefie klimatu subtropikalnego.	Orzeszki arachidowe, mączki arachidowe, ziarno kukurydzy, mleko krowie.
Ochratoksyna A <i>Aspergillus ochraceus</i> , <i>Pen. Verrucosum</i> <i>Asp.carbonarius</i>	Nefropatia uszkodzenia funkcji nerek u trzody	Uszkodzenia nerek trzody po kilku dniach przy zawartości w paszy 4mg/kg.	Ziarno wszystkich gatunków zbóż może zawierać ochratoksynę. A przy niewłaściwym przechowywaniu. Winogrona i produkty z winogron.	Ziarno zbóż, przetwory zbożowe (mąka, kasze, pieczywo), pasze, krew trzody, podroby (nerki, wątroba). Winogrona, wino, wyłoki winogron
Deoksyniwalenol – DON (=womitoksyna) i niwalenol <i>Fusarium graminearum</i> , <i>F. culmorum</i>	Utrata łaknienia, wymioty	>2mg/kg paszy zmniejszenie łaknienia, 20mg/kg paszy wymioty u trzody	Ziarno wszystkich gatunków zbóż	Pszenica i pszenżyto, przetwory zbożowe (mąka, pieczywo), ziarno kukurydzy i przetwory.
Zearalenon <i>Fusarium graminearum</i> , <i>F. culmorum</i>	Hyperestro-genizm trzody (syndrom estrogeniczny) – działanie hormonalne, zaburzenia płodności.	Uszkodzenia organów rozrodczych u osobników żeńskich i męskich przy zawartości w paszy >1mg/kg	Głównie ziarno kukurydzy porażone przez patogeny kolb, w mniejszym stopniu ziarniaki pszenicy	Ziarno kukurydzy, kiszonki zawierające całe kolby kukurydzy, pasze na bazie kukurydzy.
Fumonizyna B1 , jej pochodne: B2 i B3 mniej toksyczne <i>F. verticillioides</i> (=moniliforme), <i>F. proliferatum</i> ,	Obrzęki płuc trzody, hepatotoksyczność, nowotwory wątroby trzody. Neurotoksyna – uszkodzenia mózgu u koni, prowadzące do upadków.	Fumonizyna uszkadza szlak biosyntezy sfingozyny – składnika mózgu.	Ziarno kukurydzy z kolb porażonych przez patogeny, powodujące fuzariozę ziarniaków (ang. kernel rot).	Ziarno kukurydzy, przetwory z ziarna kukurydzy

Mikotoksyny o znaczeniu toksykologicznym i ekonomicznym w skali światowej (www.mycotoxology.org)

należy oczyścić. Wstępne czyszczenie jest istotnym elementem konserwacji ziarna, który pozwala na usunięcie zielonych części roślin, nasion chwastów, ziemi, kurzu, słomy itp. Po wstępnym czyszczeniu i zmniejszeniu wilgotności ziarna do 13 proc. (lub niższej) ziarno można długo składować bez ryzyka rozwoju pleśni magazynowych. Przy przekroczeniu wartości progowej wilgotności wynoszącej 13 proc. mogą rozwijać się grzyby i produkowane będą mikotoksyny. Ziarno zatem po zbiorze należy natychmiast odpowiednio wysuszyć, co jest bardzo drogą metodą i wymaga sy-

stematycznego zbioru ziarna prosto z pola i dostarczanie go do suszenia a nie składowania na przyczepach i przymach.

Inną metodą niwelującą rozwój grzybów i ich toksyn jest konserwacja poprzez stosowanie konserwantów, ale też nie dająca wystarczających rezultatów. Najbardziej skutecznym konserwantem ograniczającym rozwój grzybów jest kwas propionowy. Daje on znakomite rezultaty i zmniejsza zawartość OTA nawet o 68 proc., lecz nie wpływa na zmniejszenie zawartości ZEA. Inne badania, podczas których stosowano jednocześnie konserwant składający się z kwasu mrówkowego, propionowego,

fosforowego, cytrynowego i benzoesowego wykazały na zmniejszenie zawartości w paszy aflatoksyny B1 z 2 mg do 1 mg w kg mieszanki, ale nie miały wpływu na redukcję ZEA, OTA oraz DON-u. Wynika z tego, że tylko odpowiednie suszenie i przechowywanie nienagane ziarna zbóż może przyczynić się do zmniejszania występowania grzybów pleśniowych i ich metabolitów w paszy, a w przyszłości ich negatywnych skutków. Przy wykonywaniu w gospodarstwie mieszanek paszowych dla świń nie możemy pomijać badań oceny na zawartość składu chemicznego naszych ziaren zbóż.

REKLAMA

JAK NA TYM KORZYSTASZ?

do 50% tańsze ogrzewanie
wyjątkowo przystępna cena
dożywotnia gwarancja pisemna
wzmocniona konstrukcja
doskonale wygłusza
w 100% ekologiczne

Soudal
DEMILEC

IZOLACJE PIANKA PUR

**PERFEKCYJNE OCIEPLIMY KURNIKI
OBORY | CHLEWNIE
PRZECHOWALNIE OWOCÓW
I WARZYW**

**NAJSKUTECZNIEJ OCIEPLIMY
RÓWNIEŻ TWÓJ DOM!**

ZADZWOŃ - BEZPŁATNE WYMIAROWANIE I WYCENA!

Salus Expo
ul. Przemysłowa 4, 10-418 Olsztyn

gsm +48 519 592 892
www.Salus-Expo.pl

SALUS EXPO

Straty w wyniku klęsk żywiołowych Agencja prowadzi kolejny nabór wniosków

O wsparcie mogą obiegać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna Fot. Archiwum GO

Poniosłeś straty w wyniku klęsk żywiołowych? Zgłoś się do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Do 18 października wlej biu-
rach są przyjmowane wnioski o wsparcie na operacje typu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej”, poddziałanie „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”.

To kolejny już w tym roku nabór na to poddziałanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (poprzedni trwał od 4 do 18 września). Jak przypomina ARiMR, owsparcie mogą się obiegać rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna (szkody wywołane przez jedną lub więcej z wymienionych klęsk musiały mieć miejsce w roku, w którym jest składany wniosek o przyznanie pomocy lub w roku poprzedzającym). Straty w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich lub rybach musiały wynosić co najmniej 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo

z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie. O pomoc mogą się ubiegać także rolnicy, u których straty dotyczą składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wysokość poniesionych w gospodarstwie strat określa komisja powołana przez wojewodę.

Wsparcie na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej może wynieść maksymalnie 300 tys. zł, przy czym nie może ono przekroczyć 80 proc. kosztów kwalifikowalnych. Poszkodowany rolnik może je przeznaczyć m.in. na odtworzenie plantacji wieloletnich lub sadów, bądź na zakup nowych maszyn lub urządzeń rolniczych w miejsce tych zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych.

Wnioski o pomoc przyjmują do 18 października br. oddziały regionalne oraz biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Można je składać osobiście lub wysłać przesyłkami rejestrowanymi za pośrednictwem Poczty Polskiej. Szczegółowe informacje na temat warunków przyznania wsparcia oraz formularze wniosku o pomoc wraz z załącznikami oraz pozostałymi dokumentami dotyczącymi naboru wniosków są dostępne na stronie internetowej agencji: www.arimr.gov.pl. **KN**

Pieniądze dla poszkodowanych przez nawałnice

Do 31 października biura powiatowe ARiMR przyjmują wnioski o przyznanie pomocy finansowej producentom rolnym poszkodowanym w związku z wystąpieniem w sierpniu br. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu. Wsparcie dotyczy szkód powstałych w uprawach rolnych, lasach, lub w budynkach

służących do prowadzenia działalności rolniczej.

O pomoc może ubiegać się producent rolny, któremu został nadany numer identyfikacyjny w systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności; który poniósł szkody w uprawach rolnych, lasach

lub w budynkach służących do prowadzenia przez niego działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich; będący mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim

przedsiębiorstwem. W zależności od miejsca wystąpienia szkód może on otrzymać: 1000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, 2000 zł na 1 ha powierzchni lasów, bądź maks. 10 000 zł na odtworzenie budynku służącego do prowadzenia działalności rolniczej (więcej na www.arimr.gov.pl). **KN**

REKLAMA

SKUP ZIARNA

**GRUPA
AGROCENTRUM**
Doradzamy z pasją

SUCHEJ I MOKREJ
KUKURYDZY

Możliwość odbioru
własnym transportem

ATRAKCYJNE CENY

www.agrocentrum.pl

691 441 206

693 457 565

87 424 17 60

WE DWOJE

Droży Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich. Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 75/2017. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 2 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 8 listopada 2017 roku.

♂ *Panowie*

WE DWOJE NR 75/2017

31-45 LAT
KAWALER Z MAZUR

40-letni kawaler, pozna panią w wieku 25-55 lat, sympatyczną, uczciwą, z Warmii. Jestem niezależny finansowo, bez nałogów. Cel — stały związek. Numer telefonu ułatwi kontakt.

44-LETNI
Kawaler 44-letni, bez nałogów i zobowiązań, wykształcenie zawodowe. Jestem na rencie, poznam panią w wieku do 43 lat. Cel — przyjaźń lub stały związek.

W WIEKU 46-60 LAT
Z OKOLIC BISKUPCA
47-letni, uczciwy, wolny, po przejściach, spokojny, bez nałogów, pozna panią wolną i szczerą, bez nałogów, która mogłaby zmienić

miejsce zamieszkania, w wieku do 48 lat.

SAMOTNY Z WARMII
58/171 samotny, uczciwy, bez nałogów ze wsi, szukam panią do stałego związku.

SAMOTNY EMERYT
Uczciwy, samotny emeryt, niezależny mieszkaniowo i finansowo, zmotoryzowany, bez nałogów, pozna panią z Olsztyna lub bliskich okolic. Cel — stały związek.

NIEZALEŻNY
Pogodny, bez nałogów poszukuje bratniej duszy. Jeżeli czujesz się samotna, napisz do mnie, razem jest weselej. Poznam panią z okolic Ostródy i Olsztyna.

MILY
Jestem kawalerem, spokojny, miły, niepalący, lubię przyrodę, jazdę na rowerze, wykształcenie wyższe. Chcę spotkać spokojną, miłą osobę.

SZCZUPŁY WDOWIEC
Szczupły, wysoki 183/78 wdowiec, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, niepalący, wszechstronne zainteresowania, poznam panią do lat 55, szczupłą.

POWYŻEJ 60 LAT
WOLNY I SPOKOJNY
(66/175) wolny, spokojny, bez zobowiązań i nałogów, zmotoryzowany, niezależny mieszkaniowo, poznam panią bez zobowiązań z wykształceniem średnim lub wyższym, do lat 61.

stanu wolnego, pan może zamieszkać u mnie. Cel — stały związek.

WDOWA
Po siedemdziesiątce, średniego wzrostu i wagi, pozna pana do lat 80 o dobrym sercu.

WRAŻLIWA
O miłej aparycji po 70-tce, niezależna pod każdym względem, ugodowa, uczciwa, szczerą i wierną. Pozna wartościowego wdowca o bogatym wnętrzu, do 76 lat, wrażliwego. Wiek, nie jest warunkiem. Odpowiem na każdy list.

WDOWA Z ELBLĄGĄ
70/165/70 z własnym M, niepaląca, uczciwa, o dobrym sercu, pozna pana o takich samych walorach, któremu dokucza samotność.

♀ *Panie*

46-60 LAT
PANI 60 LAT
z mieszkaniem, średnie wykształcenie 159 cm wzrostu, pozna pana.

SPOKOJNA
Jestem miłą, spokojną osobą. Szczupłą, zgrabną, zadbaną, o miłym wyglądzie.

WDOWA BEZ NAŁOGÓW
niezależna, mieszkaniowo i finansowo, nie szukam przygód lecz stałego związku. Do lat 75 poznam pana z optymistycznym spojrzeniem w przyszłość. Mam 54 lata.

POWYŻEJ 60 LAT
WDOWNIK
62/162 spokojna, niepaląca wdowa, samotna emerytka, poznam pana

zmotoryzowanego. Cel — stały związek.

DELIKATNA
68 lat, miła, wolna, niezależna mieszkaniowo i finansowo, wykształcona, poznam pana o podobnym statusie, chętnie wdowca, bez nałogów, o dobrym, uczciwym sercu, zmotoryzowanego, do lat 71 z Olsztyna lub okolic, cel — stały związek.

WDOWA 80-LAT
77/78 poszukuje pana może być starszy, który mnie pokocha, a ja jego. Przyjmę pana do siebie do Biskupca. Jestem opiekunką z dobrym sercem.

NIEPALĄCA OPTYMISTKA
Niepaląca 62/160/60 optymistka z poczuciem humoru, rozwiedziona, pozna pana bez przykrych nałogów,

Przewaga wzrostów

mgr inż. Robert Stopa,
WMODR z siedzibą
w Olsztynie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Mimo, że globalne zbiory pszenicy w bieżącym sezonie prawdopodobnie będą niższe niż w ubiegłym, podaż ziarna na rynku może być większa.

W czwartek 28. września ukazał się najnowszy raport Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) prezentujący prognozy światowego bilansu zbóż. W odniesieniu do pszenicy IGC przewiduje, że jej zbiory w sezonie 2017/18 wyniosą 747,6 mln t, czyli o niepełną 6,5 mln t (0,8 proc.) mniej niż w poprzednim sezonie. Biorąc jednak pod uwagę rekordowe zapasy z jakimi zakończył się sezon 2016/17, całkowita podaż ziarna ma sięgnąć 989,3 mln t, czyli ma być o 11,6 mln t większa w relacji rocznej. Warto odnotować, że szacunki produkcji zostały skorygowane w górę o ponad 5 mln t wobec przewidywań z końca sierpnia br.

Eksperti IGC podwyższyli również prognozy zużycia pszenicy, w tym głównie na paszę — o 3,1 mln t do 741,5 mln t. Niemniej, nadal wykorzystanie ziarna ma być mniejsze od produkcji o ponad 6 mln t. Wiele wskazuje zatem na to, że będziemy mieli piąty sezon nadwyżkowy na rynku pszenicy. Jeszcze w lipcu br. IGC wskazywała na deficyt sięgający 3 mln t, zaś w swojej pierwszej prognozie z marca br. — deficyt wynoszący 5 mln t.

Zwyżki cen skupu zbóż

Według szacunku GUS powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2017 r. wyniosła 7,6 mln ha wobec 7,5 mln ha w 2016 r. Ogółem zbiory zbóż (łącznie z kukurydzą, gryką i prosem) oszacowano na poziomie 32 mln ton, czyli o 7 proc. wyższym niż w poprzednim roku i o 11 proc. wyższym od średniej z lat 2011-2015. Re-

kordowe zbiory zbóż są wynikiem dobrych plonów. Średni plon zbóż oceniono na 4,18 t/ha, tj. o 4 proc. powyżej ubiegłorocznego.

Zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zebrano 27,9 mln ton, o 10 proc. więcej niż w 2016 r. Mniejsze (o 1 proc.) były jedynie zbiory pszenicy. Zbiory pozostałych zbóż podstawowych były większe niż rok wcześniej. Pszenicy zebrano 11,6 mln ton, o 7 proc. więcej niż w 2016 r., a żyta 2,7 mln ton, o 24 proc. więcej. Prawdopodobnie zawarte w cytowanym raporcie znajdują odzwierciedlenie w notowaniach cenowych skupu zbóż, które we wrześniu regularnie podlegały wzrostom.

Według notowań Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi ceny pszenicy konsumpcyjnej w skupie na koniec września wzrosły do poziomu 656,50 zł/t, co oznacza miesięczny wzrost o 1,29 proc. Także w odniesieniu do roku poprzedniego cena skupu jest wyższa o 1,67 proc.

Podobnie ceny żyta konsumpcyjnego po spadkach zanotowanych w sierpniu i na początku września, znacząco wzrosły. Na koniec września cena tego zboża osiągnęła poziom 566,12 zł/t. Oznacza to, że w zestawieniu z końcem sierpnia cena tego zboża wzrosła o 3,07 proc., także w porównaniu do cen odnotowywanych pod koniec września 2016 roku są to nadal ceny o 7,32 proc. wyższe.

W zbożach paszowych silny spadek cen kukurydzy

Także wśród zbóż paszowych są zwyżki cen skupu. Znaczne spadki odnotowano jedynie w skupie kukurydzy. Notowania skupu ziarna tego zboża obniżyły się z poziomu 737,34 zł/t. do 717,16 zł/t (spadek o 2,74 proc.), jest to jednak cena wciąż wyższa o 25,19 proc. od notowanej rok wcześniej.

W przypadku pszenżyta paszowego, owsa oraz jęczmienia paszowego ceny skupu podlegały wzrostom wartości. Rekordowy wzrost średniej ceny skupu odnotowano w skupie wspomnianego owsa. Wzrosła ona z poziomu 464,82 do 513,58 zł/t (wzrost o 10,49 proc.), jest to jednocześnie cena wyższa o 8,36 proc. od notowanej w analogicznym okresie roku ubiegłego. W przypadku jęczmienia paszowego miesięczny wzrost cen w skupie wyniósł 7,31 proc. Oznacza to podniesienie wartości ceny tego zboża z poziomu 569,09 do 610,67 zł/t. W porównaniu do notowań z przełomu września i października 2016 roku jest to cena wyższa o 17,47 proc.

Najmniejszy wzrost cen skupu w prowadzonych notowaniach zaobserwowano w pszenicy paszowej. W ciągu miesiąca cena tego zboża wzrosła o 3,04 proc. co oznacza zmianę średniej ceny skupu z 570,34 na 587,71 zł/t. W porównaniu do ceny notowanej przed rokiem jest to cena wyższa o 5,58 proc.

Stabilizacja w cenach skupu nasion rzepaku

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania czerwcowego oraz szacunków rzeczoznawców GUS ocenia się, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w bieżącym roku zwiększyła się w porównaniu do roku ubiegłego o około 9 proc. i wyniosła około 0,9 mln ha.

Zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na ok. 2,7 mln t, tj. około 22 proc. więcej od zbiorów ubiegłorocznych. Stan plantacji rzepaku po zimie był dobry (zaorano jedynie ok. 0,1 proc. powierzchni zasianej rzepaku ozimego), a późniejsza wegetacja, pomimo kwietniowych chłódów, przebiegała na ogół bez zakłóceń i w korzystnych na ogół warunkach pogodowych.

Żniwa rzepaku rozpoczęto lokalnie w drugiej połowie lipca, a zakończono na ogół w po-

Notowania cenowe jaj spożywczych w skali miesiąca i roku

Klasa wielkości	Cena z końca września 2016 zł/100 szt.	Cena z końca sierpnia 2017 zł/100 szt.	Cena bieżąca i dynamika zmian		
			zł/100 szt.	zmiana do IX.2016 (%)	zmiana do VIII.2017 (%)
S	35,30	23,40	27,800	-21,25	18,80
M	37,00	31,20	36,20	-2,16	16,03
L	44,30	37,00	40,00	-9,71	8,11
XL	36,70	43,40	46,70	27,25	7,60
ŚREDNIO	38,33	33,75	37,68	-1,70	11,63

We dwoje
Nr 75/2017

hasło

imię i nazwisko

adres

nr PESEL rok urodzenia

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów)

Powyższe dane do wiadomości redakcji własnoręczny podpis

cenowych na rynkach produktów rolnych

lowie sierpnia. Niesprzyjające warunki pogodowe w okresie zbiorów z częstymi i obfitymi opadami deszczu utrudniały wjazd kombajnów na pola i miały negatywny wpływ na jakość nasion.

Nie przyczyniło się to jednak do znaczących zmian w obrocie nasionami rzepaku we wrześniu 2017 roku. Po serii wahań cenowych, koniec września charakteryzował się powrotem do cen skupu, jakie obowiązywały w końcu sierpnia 2017 roku.

Cena uzyskiwana w punktach skupu za nasiona tego surowca osiągnęła wartość 1582 zł/t, co oznacza brak realnego wzrostu wartości skupu. Porównanie z ceną sprzed roku, gdy cena z końca września 2016 roku wynosiła 1651 zł/t, wykazywało obniżkę wartości o 4,18 proc.

Wieprzowina i żywiec indyjski w dół

Po trwającym w sierpniu okresie stabilizacji na rynku żywca wieprzowego cztery tygodnie września przyniosły gwałtowny spadek notowań cen skupu żywca wieprzowego. Taki stan rzeczy miał miejsce w większości krajów Europy. W okresie tym krajowe ceny na mięso wieprzowe spadły z poziomu 5,54 do 5,10 zł/kg wagi żywej. Odnotowano więc poważny spadek wartości skupu na poziomie 7,99 proc. wskali miesiąca. Także w porównaniu do ceny 5,54 zł/kg wagi żywej sprzed roku, cena z końca września 2017 roku jest niższa o 6,43 proc.

W skupie poziom cen żywca wołowego uległ niewielkiej poprawie. W ciągu września cena wołowiny w skupie wzrosła do poziomu 6,49 zł/kg wagi żywej, co w porównaniu z końcem sierpnia oznacza wzrost o 0,75 proc. (6,44 zł/kg wagi żywej). W skali roku cena za żywca wołowego również wzrosła i to aż o 7,15 proc.

Wrzesień w obrocie mięsem drobiowym charakteryzował się dalszym spadkiem cen skupu żywca indyjskiego oraz niewielkim wzrostem cen skupu żywca kurzego (brojlerów kurzych). W omawianym okresie ceny żywca brojlerów wzrosły o 0,86 proc. z poziomu 3,43 do 3,45 zł/kg wagi żywej. Jest to cena wartościowo wyższa w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 5,76 proc. Jak już wspomniano, cena skupu mięsa indyjskiego na koniec września uległa dalszej obniżce do pozo-

mu 5 zł/kg wagi żywej (spadek w skali miesiąca wyniósł więc 1,36 proc.). W porównaniu do cen notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku omawiana cena jest jednak o 3,43 proc. wyższa.

Dobra passa producentów jaj spożywczych trwa

We wrześniu po raz kolejny odnotowano wzrosty cen skupu jaj spożywczych we wszystkich klasach wielkościowych i wagowych. Największe wzrosty dotyczyły klas mniejszych („S” i „M”). Przy cenach wynoszących za jaja klasy „S” — 27,80 zł/100 sztuk oraz za jaja klasy „M” — 36,20 zł/100 sztuk — jest to wzrost odpowiednio o 18,80 proc. i 16,03 proc.

Średnia cena wnotowaniach z końca września 2017 roku wynosiła 37,68 zł/100 sztuk, co oznacza wzrost aż o 11,63 proc. wskali miesiąca. Niestety, w porównaniu do ubiegłego roku uzyskiwane średnie ceny są jednak niższe o 1,7 proc.

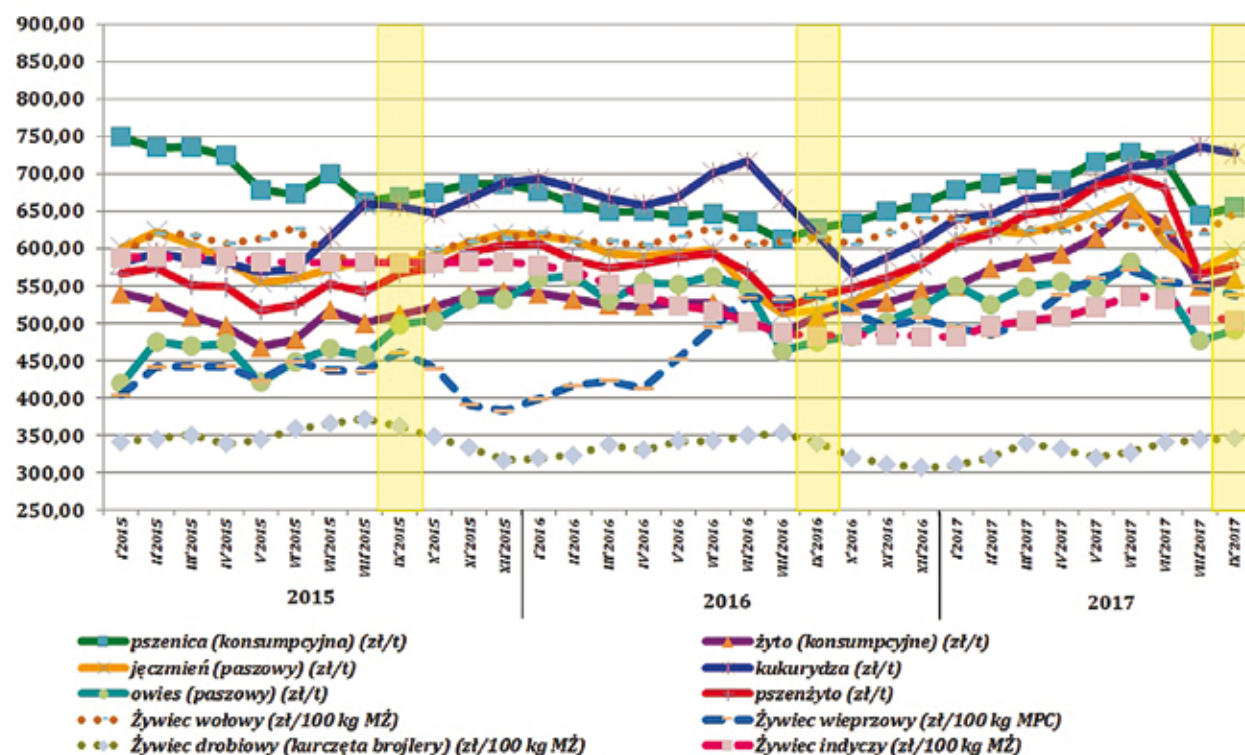
Niewielkie pogorszenie w artykułach mleczarskich

Na krajowym rynku artykułów mleczarskich we wrześniu nastąpiło odwrócenie korzystnych tendencji zwykłych i wartości cen na masło oferowane w blokach. Jest to zgodne z tendencjami panującymi na rynkach światowych. Masło w blokach na koniec września w sprzedaży kosztowało 24,94 zł/kg, co w porównaniu do ceny 25,04 zł/kg z końca sierpnia oznacza spadek o 0,41 proc. Ceny masła konfekcjonowanego w tym samym okresie wzrosły z 26,11 do 27,34 zł/kg — to wzrost o 4,71 proc. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku wartości cenowe są w obu przypadkach wyższe — masła w blokach o 52,82 proc., a masła konfekcjonowanego o 55,49 proc.

Za kg pełnego mleka w proszku na koniec września oferowano 13,21 zł, a więc o 3,94 proc. więcej niż w sierpniu. Jest to również cena o 34,97 proc. wyższa od uzyskiwanej za ten produkt w analogicznym okresie roku 2016.

Na koniec września za odtłuszczone mleko w proszku płacono 7,24 zł/kg a więc o 2,27 proc. mniej niż w sierpniu, oznaczało to kontynuację niekorzystnego trendu z tego miesiąca. W porównaniu do końca września 2016 roku jest to również cena niższa o 6,39 proc.

Średnie miesięczne ceny skupu podstawowych zbóż oraz żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego w okresie lat 2015 - 2017

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 20.09.2017 r.

Źródło: WMODR

Targowisko/towar	Pszenna (dt)	Jęczmień (dt)	Pszennyto (dt)	Ziemniaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	80 - 100	0,60 - 0,80	-
Elbląg	-	-	-	-	-	-
Elk	60 - 65	56	56	80 - 90	0,60 - 0,80	-
Giżycko	-	-	-	120 - 130	0,60 - 0,80	-
Olecko	60 - 70	-	50 - 60	90 - 100	0,60 - 0,80	-
Orneta	72	65	-	100	0,60	-
Pisz	-	-	-	80 - 90	0,60 - 0,80	-
Szczytno	-	-	-	90 - 100	0,90 - 1,00	-
GUS	83,28	75,63	72,32	95,58	-	386,52

REKLAMA

AMB
WÓZKI WIDŁOWE

Dealer AGRO Warmia i Mazury:

AMB Wózki Widłowe

Olsztyn – Ostrzeszewo, al. J. Piłsudskiego 93c

tel. 89 533 93 72

www.amb.olsztyn.pl

DIECI

STWORZONA DO CIĘŻKIEJ PRACY

Pierwsze Forum Innowacji za nami

Komisja Europejska w ramach strategii Europa 2020 podkreśla istotną rolę badań naukowych oraz innowacyjności w rozwoju Unii Europejskiej. Strategia Europa 2020 określa trzy istotne priorytety: zrównoważony rozwój, inteligentny wzrost oraz włączenie społeczne, które winny odgrywać ważną rolę także w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Wspólna Polityka Rolna do roku 2020 wskazuje, że to właśnie innowacje winny stać się paliwem rozwoju rolnictwa. Stworzone, do wymienionych wyżej celów Europejskie Partnerstwo Innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI) już podejmuje działania zastosowania wyników badawczych i innowacyjnych rozwiązań w praktyce.

Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie

Aby wprowadzić w życie innowacyjne rozwiązania, które mają przyczynić się do wzrostu konkurencyjności w ramach zrównoważonej gospodarki i zrównoważonego rozwoju terytorialnego, zapewniające i gwarantujące jednocześnie rentowną produkcję żywności — rolnicy, leśnicy i ludzie przemysłu spożywczego muszą zdobywać nową wiedzę. W naszym kraju odpowiednikiem EIP-AGRI jest Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR), którego głównym celem jest wspieranie innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich.

Forum platforma wymiany wiedzy

W dniach 4-5 października 2017 roku odbyło się dwudniowe przedsięwzięcie pn. „Warmińsko-Mazurskie Forum Innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich” zorganizowane przez Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą przy udziale Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka

W dniach 4-5 października w Olsztynie odbyło się Warmińsko-Mazurskie Forum Innowacji w Rolnictwie i na Obszarach Wiejskich, które zgromadziło ponad 150 uczestników Fot. WMODR

Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie. Forum było zrealizowane w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, dwuletniego Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2016–2017.

Celem organizacji Forum było stworzenie otwartej platformy umożliwiającej transfer wiedzy i przedstawienie dobrych praktyk w zakresie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Zorganizowane Forum miało spopularyzować zasady funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, tworzenie sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, podmiotami doradczymi, jednostkami naukowymi, przedsiębiorcami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie innowacji i tworzenie sieci kontaktów w celu kreowania grup operacyjnych i partnerstw dla Działania Wspólpracy.

Grupy tematyczne wypracowały wnioski

W ramach spotkania odbyły się panele dyskusyjne

w pięciu blokach tematycznych różnych dziedzin związanych z rolnictwem i obszarami wiejskimi. Prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej Jan Heichel przedstawił stan potencjału produkcyjnego rolnictwa na Warmii i Mazurach, przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie przeprowadził wykład nt. działania Współpraca. O korzyściach płynących z budowania sieci kontaktów (networking) referat wygłosił Arkadiusz Tabaka, główny specjalista WMODR. Później odbywały się równoległe otwarte wykłady w pięciu blokach tematycznych: Rolnictwo precyzyjne i niskoemisyjne technologie w produkcji rolniczej; Kompleksowa produkcja prosiat w gospodarstwie rolnym; Innowacje w produkcji pasz i żywieniu bydła mlecznego; Optymalizacja kosztów produkcji mleka; Innowacyjne metody zagospodarowania odchodów zwierzęcych w kontekście wymagań ochrony wód powierzchniowych i gleb; Produkcja żywności w gospodarstwie rolnym. W ramach paneli dyskusyjnych w grupach tematycznych przedstawiane zostały dobre praktyki stosowane w rolnictwie i przetwórstwie żywności. Następnie każda grupa tematyczna wypracowała wnioski, które zostały upublicznione.

Wykład na temat innowacyjnych metod zarządzania i marketingu produktem rolniczym oraz budowanie

świadomości marki (branding) poprowadził Ireneusz Drozdowski broker innowacji SIR z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Wymogi współczesnego rynku

Potrzeba organizacji, takich spotkań jak Forum, wynika między innymi ze świadomości, iż współczesny świat i globalna gospodarka stawiają przed rolnikami nowe wyzwania. Nie wystarczy już tylko towar wyprodukować. Rolnik musi zadbać o jego najwyższą jakość, atrakcyjność cenową i znaleźć klienta. A przy tym wszystkim mieć jeszcze na uwadze wymogi środowiska naturalnego oraz wpływ działalności rolniczej na klimat. Aby więc, a dokładniej producenci rolni mogli sprostać tym wyzwaniom, konieczne jest wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań, które są wymogiem współczesnego rynku i warunkują zrównoważony rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich. Forum było miejscem wymiany fachowej wiedzy i doświadczeń między światem nauki i praktyki oraz tworzenia sieci kontaktów, które miejmy nadzieję w przyszłości zaowocują utworzeniem grup operacyjnych.

Pełny materiał ze szczegółami dotyczącymi poszczególnych bloków tematycznych można znaleźć na www.rolniczeabc.pl

mgr inż. Agnieszka Softysiak
mgr inż. Barbara Skowronek,
mgr inż. Marcin Gołębiewski
mgr inż. Justyna Całka-Orłowska
mgr inż. Marta Bieciuk
WMODR z siedzibą w Olsztynie

Kredyt dla studenta

Fot. Beata Szymańska

Nowy rok akademicki już się rozpoczął, ale część studentów martwi brak pieniędzy na wydatki związane z pobieraniem nauki. Zacy z obszarów wiejskich mogą poratować się preferencyjnym kredytem, który poręczy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Chodzi o niskooprocentowany i długoterminowy kredyt. Wnioski o jego udzielenie należy w bankach składać do 20 października br.

„Kredyt studencki jest formą pomocy materialnej państwa dla studentów, doktorantów oraz osób ubiegających się o przyjęcie na studia. Warunkiem udzielenia takiego kredytu jest rozpoczęcie studiów przed ukończeniem 25. roku życia. Państwo pomaga w spłacie tych kredytów w ten sposób, że w okresie studiów oraz w okresie 2 lat po ich ukończeniu kredytobiorca nie spłaca odsetek od kredytu, ponieważ odsetki te w całości pokrywa Bank Gospodarstwa Krajowego” — wyjaśnia w komunikacie ARiMR.

Co istotne, maksymalna wysokość miesięcznego dochodu w rodzinie uprawniająca do otrzymania kredytu studenckiego to w tym roku akademickim 2500 zł na osobę. Udzielany jest on na okres studiów, nie dłuższy niż 6 lat (w przypadku doktorantów maksymalnie o 4 lata dłużej). Bank wypłaca go w ratach miesięcznych, nie dłużej niż przez 10 miesięcy w roku akademickim. Aktualnie te raty wynoszą: 600 zł (rata podstawowa), 800 zł albo 1000 zł (rata podwyższona) oraz 400 zł (rata obniżona). Którą z nich wybiera, określa sam wnioskodawca, ale ostateczna decyzja należy do banku. Umowy kredytowe tego rodzaju muszą być zawarte do

końca roku, a pierwsze raty wypłacane są z wyrównaniem za okres od 1 października. Jak wymienia Agencja, w bieżącym roku akademickim o kredyty studenckie można ubiegać się w: PKO Banku Polski, Banku PEKAO, a także BPS i SGB Banku oraz zrzeszonych w nich bankach spółdzielczych.

Studentom, czy doktorantom z terenów wiejskich może ponadto pomóc ARiMR poprzez udzielenie poręczenia spłaty kredytu. Jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1000 zł, może poręczyć spłatę całego kredytu. Natomiast gdy dochód jest wyższy, wtedy wysokość poręczenia wynosi 80 proc. wykorzystanej kwoty kredytu. Poręczenie Agencji nie obejmuje odsetek od kredytu, prowizji i innych opłat należnych bankowi. Ale sama Agencja nie pobiera prowizji od udzielonego poręczenia.

„Ubiegając się o poręczenie Agencji, student powinien złożyć w banku wniosek o udzielenie poręczenia wraz z dokumentami określającymi dochody w rodzinie oraz zaświadczeniem z urzędu gminy potwierdzającym zamieszkanie na obszarze wiejskim” — czytamy w komunikacie.

Zapewniono w nim też, że wszystkie formalności związane z uzyskaniem poręczenia załatwiane są w bankach współpracujących z Agencją, tj. Banku Polskiej Spółdzielczości lub SGB — Bank. One — działając w imieniu ARiMR — wydają formularze wniosków o udzielenie poręczenia, przyjmują je i rozpatrują, a także zawierają stosowne umowy o udzielenie poręczenia, jak również pobierają od studentów weksel in blanco będący zabezpieczeniem poręczenia.

DK

REKLAMA

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax 89 535 76 84, 89 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecku

ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
tel./fax 87 520 30 31, 87 520 30 32

e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

54817otr-f-M